

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van De Pleinschool E te KORTRIJK

Hoofdstructuur	voltijds secundair onderwijs
Pedagogisch geheel	128447-125351-125377
Instellingsnummer	128447
Instelling	De Pleinschool E
Directeur	Geert TIMPERMAN
Adres	Plein 14 - 8500 KORTRIJK
Telefoon	056-22.16.76
Fax	056-22.42.27
E-mail	leiekant@pleinschool.be
Website	http://www.pleinschool.be
Bestuur van de instelling	VZW De Pleinschool & Sint-Amandscollege
Adres	Diksmuidekaai 6 - 8500 KORTRIJK
Scholengemeenschap	SGKSO Groeninge
Adres	Doorniksesteenweg 157 - 8500 KORTRIJK
CLB	Vrij CLB Groeninge
Adres	Kasteelstraat 27 - 8500 KORTRIJK
Dagen van het doorlichtingsbezoek	08-01-2013, 09-01-2013, 10-01-2013, 11-01-2013, 14-01-2013
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	14-01-2013
Datum bespreking verslag met de instelling	19-02-2013
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Marjan Meulewaeter
Teamleden	Henk Friers Vinciane Vanderheyde Trui Van Rie
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	4
1 ADMINISTRATIEVE OPSPLITSING VAN HET PEDAGOGISCH GEHEEL.....	6
2 SAMENVATTING	7
3 DOORLICHTINGSFOCUS.....	8
3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus.....	8
3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	8
4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
4.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
4.1.1.1 Engels in de basisopties Latijn en Moderne wetenschappen (leerplannummer D/2011/7841/002).....	9
4.1.1.2 Frans in de A-stroom (leerplannummer D/2010/7841/014)	12
4.1.1.3 Natuurwetenschappen in de A-stroom (leerplannummer D/2010/7841/001)	15
4.1.1.4 Techniek in de A-stroom (leerplannummer D/2010/7841/017).....	16
4.1.1.5 Wiskunde in de A-stroom (leerplannummer D/2009/7841/003)	17
4.1.1.6 Chemie en fysica in aso II Grieks, Grieks-Latijn, Humane wetenschappen, Latijn en Wetenschappen (leerplannummers D/2006/7841/039, D/2006/7841/055 en D/2006/7841/056) ...	19
4.1.1.7 Chemie en fysica in aso II Economie (leerplannummers D/2006/7841/039 en D/2006/7841/055)	21
4.1.1.8 Wiskunde in aso II Latijn (leerplannummer D/2002/7841/047)	21
4.1.1.9 Cultuur- en gedragwetenschappen in aso III Humane wetenschappen (leerplannummer D/2009/7841/045)	24
4.1.1.10 Engels in aso III Latijn-wiskunde (leerplannummer D/2004/7841/042), Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen, Moderne talen-wiskunde (leerplannummer D/2006/7841/041)	26
4.1.1.11 Frans in aso III Humane wetenschappen (leerplannummer D/2004/7841/033), Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen, Moderne talen-wiskunde (leerplannummer D/2006/7841/005)	29
4.1.1.12 Frans in aso III Economie-moderne talen (leerplannummer D/2006/7841/005) en Economie-wiskunde (leerplannummer D/2004/7841/033)	33
4.1.1.13 Wiskunde in aso III Economie-wiskunde, Wetenschappen-wiskunde, Latijn-wiskunde, Moderne talen-wiskunde en Grieks-wiskunde (leerplannummer D/2004/7841/019)	36
4.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	38
4.2 Respecteert de school de overige reglementering?	38
5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	39
5.1 Curriculum	39
5.1.1 Onderwijsaanbod	39
5.2 Evaluatie	42
5.2.1 Evaluatiepraktijk	42
6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL.....	45
7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL.....	48
7.1 Wat doet de school goed?.....	48
7.2 Wat kan de school verbeteren?	48
7.3 Wat moet de school verbeteren?.....	48

8	ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG	49
8.1	Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	49
8.2	Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	49

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van structuuronderdelen om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan. Hierbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 ADMINISTRATIEVE OPSPLITSING VAN HET PEDAGOGISCH GEHEEL

In dit verslag worden de administratieve scholen Pleinschool A, Pleinschool C en Pleinschool E als één pedagogisch geheel (= De Pleinschool) behandeld. Het onderwijsaanbod is verdeeld over drie dicht bij elkaar gelegen campussen: campus Groeningekant, campus Broelkant en campus Leiekant.

De administratieve school Pleinschool A omvat een deel van de eerste graad en wordt op de campus Groeningekant georganiseerd.

De administratieve school Pleinschool C omvat een deel van de eerste graad en bso- en tso-studierichtingen met uitzondering van de tso-studierichting Toerisme. De eerste graad wordt georganiseerd op de campus Groeningekant, de bso- en tso-studierichtingen op de campus Broelkant.

De administratieve school Pleinschool E omvat een deel van de eerste graad, de tso-studierichting Toerisme en de aso-studierichtingen. De eerste graad wordt georganiseerd op de campus Groeningekant. De meeste aso-studierichtingen worden georganiseerd op de campus Leiekant behalve de aso-studierichtingen met Economie, deze worden op de campus Broelkant georganiseerd. De tso-studierichting Toerisme wordt georganiseerd op de campus Broelkant.

De dagelijkse leiding is georganiseerd per campus (Broelkant, Groeningekant en Leiekant) en niet per administratieve school.

In dit verslag slaat:

- hoofdstuk 4 op het pedagogisch geheel De Pleinschool
- hoofdstukken 2, 3 en 7 op de administratieve school Pleinschool E
- hoofdstukken 1, 5 en 6 op de campus Leiekant

Om een totaalbeeld te hebben over het pedagogisch geheel, wordt dit verslag best samen gelezen met de verslagen van de administratieve scholen Pleinschool A (125351) en Pleinschool C (125377).

2 SAMENVATTING

De samenvatting handelt over de campus Leiekant. Hier worden bijna alle aso-studierichtingen van de tweede en de derde graad aangeboden. Het totaal aantal leerlingen van de campus is vrij stabiel. De campus heeft een aanzienlijke neveninstroom in de derde graad, vooral in de studierichting Humane wetenschappen.

De campus kan een hoog percentage A-attesten en goede slaagkansen van de leerlingen in het hoger onderwijs voorleggen. Het aangename leer- en leefklimaat, de zorg voor de leerlingen en de vakbekwame inzet van vele personeelsleden dragen hier zeker toe bij.

De doorlichting toont aan dat het onderwijs van de meeste onderzochte vakken voldoende leerplangericht is. Het onderzoekend leren binnen de wetenschappen, de leerplanrealisatie voor cultuur- en gedragswetenschappen in de derde graad en het leerplangericht aanbod voor wiskunde in de tweede graad zijn voorbeelden van goede praktijk.

De beleidslijnen worden door het volledige beleidsteam van De Pleinschool uitgestippeld. De dagelijkse leiding op de campus Leiekant is in handen van twee directeurs. Ze willen samen een begeleidend en coachend directieteam vormen. Zij slagen erin een participatieve, creatieve en lerende werkomgeving voor leerlingen en leraren te creëren. Vakgroepen krijgen veel autonomie en worden vanuit het beleid inhoudelijk weinig aangestuurd en opgevolgd. Een gerichtere opvolging van een aantal onderwijskundige thema's is de uitdaging voor het beleidsteam.

De school slaagt erin veel onderwijsvernieuwingen binnen te brengen in de lespraktijk. Vaak worden waardevolle initiatieven (modules en projectwerk) ontwikkeld in het complementair curriculum; dit is veel minder het geval in het verplicht curriculum. Het implementeren van het competentiegericht werken en evalueren ook binnen het verplicht curriculum vormt een uitdaging voor de toekomst.

De infrastructuur en uitrusting is voor de meeste doorgelichte vakken voldoende. Zorgen voor aangepaste vakliteratuur, actueel didactisch materiaal, aankleding van vaklokalen en meer ICT-integratie blijven aandachtspunten voor de schoolleiding en de vakgroepen.

De school maakt werk van het verhogen van de meetbaarheid van de effecten van de beleidskeuzes. Ze kiest voor een sterke verwevenheid van de verschillende processen (leerbegeleiding, socio-emotionele begeleiding, rapportering, de sterk ontwikkelde schoolloopbaanbegeleiding, ...) waarvan ze de kwaliteit wil inschatten. Deze werkwijze heeft duidelijke positieve effecten heeft. Toch blijkt het voor de school moeilijk om de kwaliteit van elk proces afzonderlijk op een efficiënte wijze te meten.

De leerplangerichtheid van de evaluatie en de implementatie van het talenbeleid in de vakken zijn de voornaamste werkpunten voor de toekomst. De evaluatie van vakvaardigheden en -attitudes is voor verbetering vatbaar. Er bestaan duidelijke afspraken en richtlijnen met betrekking tot de rapporteringspraktijk. De leerlingen krijgen geregeld feedback bij de opdrachten en toetsen en de rapportering is doorgaans zeer informatief dankzij het degelijke leerlingenvolgsysteem. De regelgeving wordt doorgaans goed gerespecteerd.

De school staat regelmatig stil bij de effectiviteit van haar eigen werking. Het reflectief vermogen en de open en lerende houding van beleidsteam en leraren bieden voldoende garantie om de uitdagingen op school- en vakkenniveau efficiënt aan te pakken. Het advies voor de school is gunstig.

3 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

3.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

Structuuronderdeel	Basisvorming	Specifiek gedeelte
Graad 1 A	Frans, natuurwetenschappen, techniek, wiskunde	
Graad 1 Latijn	Engels, Frans, natuurwetenschappen, techniek, wiskunde	
Graad 1 Moderne wetenschappen	Engels, Frans, natuurwetenschappen, techniek, wiskunde	
Graad 2 ASO Economie	chemie, fysica	
Graad 2 ASO Grieks	chemie, fysica	
Graad 2 ASO Grieks-Latijn	chemie, fysica	
Graad 2 ASO Humane wetenschappen	chemie, fysica	
Graad 2 ASO Latijn	chemie, fysica, wiskunde	
Graad 2 ASO Wetenschappen	chemie, fysica	
Graad 3 ASO Economie-moderne talen	Engels, Frans	Engels, Frans
Graad 3 ASO Economie-wiskunde	Frans, wiskunde	wiskunde
Graad 3 ASO Grieks-wiskunde	wiskunde	wiskunde
Graad 3 ASO Humane wetenschappen	Frans	cultuurwetenschappen, gedragswetenschappen
Graad 3 ASO Latijn-moderne talen	Engels, Frans	Engels, Frans
Graad 3 ASO Latijn-wiskunde	Engels, wiskunde	wiskunde
Graad 3 ASO Moderne talen-wetenschappen	Engels, Frans	Engels, Frans
Graad 3 ASO Moderne talen-wiskunde	Engels, Frans, wiskunde	Engels, Frans, wiskunde
Graad 3 ASO Wetenschappen-wiskunde	wiskunde	wiskunde

3.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs

Curriculum

Onderwijsaanbod

Onderwijs

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

4 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

4.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

4.1.1 *Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?*

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

4.1.1.1 Engels in de basisopties Latijn en Moderne wetenschappen (leerplannummer D/2011/7841/002)

Voldoet

Het aanbod aan leerplandoelstellingen voldoet globaal. De evaluatiepraktijk laat toe om het bereiken van de meeste doelen door de leerlingen te onderzoeken. De leerlingenresultaten variëren van voldoende tot goed. Dit wijst op een globaal voldoende bereiken van de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod De communicatie en het ontwikkelen van een positieve attitude t.o.v. de Engelse taal en cultuur staan centraal in de onderwijspraktijk. Kennis wordt onderwezen en geoefend in functionele contexten en vormt steeds een opstap naar de vaardigheidstraining. Leerlingen worden sterk aangezet tot zelfontdekkend leren en tot reflecteren over de taal.

De vakgroep legt de nadruk op de luister- en de gespreksvaardigheid. Deze vaardigheden worden frequent geoefend. Het consequent gebruik van het Engels als instructietaal tijdens de lessen ondersteunt de luistervaardigheidstraining. Er wordt nog niet voldoende gevarieerd in tekstsoorten. De meeste gebruikte luisterteksten zijn informatief. Prescriptieve, narratieve en artistiek-literaire teksten komen weinig aan bod.

Leerlingen worden sterk aangemoedigd tot spreken in de lessen en vertonen spreekdurf. Het leerrendement is hoog doordat de leraren de leerlingen vaak per twee mondeling laten oefenen. De doelen voor gespreksvaardigheid worden bijgevolg bereikt. Voor de spreekvaardigheid zijn er echter nog heel wat lacunes in het aanbod. Leerlingen oefenen vooral het geven van een beschrijving (ET 18), het luidop lezen (ET 13 en 14) en het meedelen van informatie (ET15). Maar het navertellen van een gebeurtenis of verhaal (ET 16), het bondig weergeven van een tekst (ET 20), het verslag uitbrengen over een gebeurtenis (ET 21), het presenteren van informatie a.d.h.v. een format (ET 22), het geven van een spontane mening (ET 17) en het gebruik maken van elementaire omgangsvormen (ET 19) worden doorgaans niet gericht onderwezen.

De doelen voor leesvaardigheid worden globaal bereikt maar ook hier is er niet voldoende variatie in tekstsoorten. De schrijfvaardigheid wordt in het algemeen te weinig gepland vanuit de specifieke taaltaken in de leerplandoelen. In een aantal klasgroepen oefenen de leerlingen wel met schrijven tijdens het schooljaar maar de oefeningen sluiten niet steeds aan bij de leerplandoelen en hebben veeleer een ondersteunende functie naar gespreksvaardigheid. In de meeste klasgroepen worden de eindtermen 28 (formulieren invullen), 30 (een bericht opstellen) en 33 (correspondentie voeren) niet voldoende geoefend.

Leerstrategieën voor de vier vaardigheden worden beperkt onderwezen en blijven veeleer impliciet.

De Engelse cultuur en actualiteit worden in de klas gebracht via het leerboek. Via de reis naar Canterbury worden leerlingen gemotiveerd om in een levensechte communicatiesituatie het Engels te gebruiken en de

cultuur te smaken. De lokalen vertonen weinig decoratie met verwijzing naar de Engelstalige leefwereld en cultuur. Leraren werken beperkt met video/dvd en internet.

Evaluatiepraktijk

Op basis van de gegevens van het vorige schooljaar werd vastgesteld dat de leerlingenresultaten in de klasgroepen met basisoptie Moderne wetenschappen voldoen. In de klasgroepen met basisopties Handel, Latijn en Grieks-Latijn zijn ze goed tot zeer goed.

De evaluatie van de kennis wordt grondig aangepakt. Leerlingen worden frequent overhoord en de evaluatie geeft aanleiding tot het reflecteren over de taal en het leren uit fouten.

De evaluatie van de vaardigheden laat globaal toe om het bereiken van de doelen voor luister-, lees-, gespreks- en schrijfvaardigheid in te schatten. Voor de receptieve vaardigheden is de toetsing evenwel eenzijdig gericht op informatieve en soms ook narratieve teksten. De evaluatie is onvoldoende representatief voor de leerplandoelen voor spreekvaardigheid in alle klasgroepen.

De attitudinale doelen gerelateerd aan de taalvaardigheden worden niet beoordeeld.

Bij examens is de evaluatie evenwichtig opgebouwd. De meeste leerplancomponenten (kennis en vaardigheden) worden beoordeeld. Tijdens het schooljaar overweegt evenwel de toetsing van functionele kennis. Vaardigheden komen veel minder aan bod. In sommige klasgroepen wordt de leesvaardigheid niet beoordeeld voor het dagelijks werk. In andere klassen zijn er geen aanwijzingen van de beoordeling van schrijfvaardigheid. De evaluatie van het dagelijks werk is niet gelijkgericht binnen de vakgroep omdat er geen duidelijke afspraken over bestaan. De leerlingen krijgen tijdens het schooljaar een beperkte informatie over hun vorderingen m.b.t. de vijf taalvaardigheden en bij gebrek aan een diagnose kan er dan ook voor deze leerplancomponenten niet geredigeerd worden.

Voor de beoordeelde doelen, laat de vraagstelling doorgaans wel toe om betrouwbaar en valide te evalueren. Recentelijk heeft de vakgroep een scorewijzer ontwikkeld voor het evalueren van spreekvaardigheid. Dit ondersteunt de objectiviteit van de evaluatie en ook de formatieve aanwending ervan bij feedback aan leerlingen en bij het inschatten van leervorderingen.

De vakgroep streeft naar gelijkgerichtheid en kwaliteit door samen de examenvragen op te stellen voor alle klasgroepen van de A-stroom. De verdeling van punten over dagelijks werk (30 %) en examens (70% waarvan 30% op kennis en 40% op vaardigheden) gekoppeld aan de invulling van de evaluatie van het dagelijkse werk met vooral de beoordeling van de kenniscomponent, werkt in de hand dat vorig jaar in heel wat klasgroepen het accent cijfermatig kwam te liggen op de kenniscomponent. Dit strookt niet met het leerplan dat de nadruk legt op de taalvaardigheden. De vakgroep is dit jaar de weg ingeslagen van het meer geïntegreerd beoordelen van kennis en vaardigheden tijdens het schooljaar, zodat dit onevenwicht bijgestuurd wordt.

- Rapporteringspraktijk** Leerlingen en ouders krijgen zeer frequent informatie over de leervorderingen. Tijdens het schooljaar betreft de informatie vooral de kenniscomponent. Leraarafhankelijk volgt men de richtlijnen van de school op m.b.t. het geven van commentaar bij de cijfers op de rapporten. De commentaren zijn meestal, maar nog niet altijd, relevant qua informatiewaarde met het oog op remediëring. Initiatieven tot remediëring worden per leerling geregistreerd door de leraren. Dit is een voorbeeld van goede praktijk.
- Leerbegeleiding** De vakgroep levert veel inspanningen om het leerproces van de leerlingen zoveel mogelijk te ondersteunen. Doorgaans speelt men kort op de bal. Er wordt gewerkt in een stimulerende sfeer. Leraren maken gebruik van activerende werkvormen en leerlingen worden voortdurend aangemoedigd tot interactie in het Engels. De leerbegeleiding is zowel preventief (afsprakenbladen, leerstofoverzichten, extra ondersteunende compendia bij het leerboek, studietips, agenda als planningsdocument) als curatief (inhaallessen, permanente remediëring, ...). Voor leerlingen met leerstoornissen is er aandacht voor differentiatie bij de evaluatie. Leerlingen worden frequent uitgedaagd om zichzelf te evalueren. Dit draagt bij tot het ontwikkelen van een verantwoorde studieattitude. Notities van leerlingen zijn meestal correct en verzorgd.
- Uitrusting** De infrastructuur en uitrusting voldoen globaal. Leerlingen beschikken over voldoende woordenboeken en kunnen beschikken over een openleercentrum met computers. In elke klas zijn ook één computer, beamer, luidsprekers en scherm aanwezig. ICT wordt ingezet voor het visueel ondersteunen van de lessen en voor het aanbieden van (remediërings)oefeningen. In sommige klasgroepen zijn inoefensessies van kennis met aangepaste software structureel ingebouwd in de lessen. Het wordt minder gebruikt om via beelden de cultuur in de klas te brengen.
- Deskundigheidsbevordering** De vakgroepwerking functioneert hoofdzakelijk per campus, al is er ook enig campusoverstijgend overleg. De vakgroep eerste graad maakt afspraken over heel wat aspecten van de onderwijs- en evaluatiepraktijk wat de kwaliteit ervan ondersteunt. Recentelijk hebben de vakgroepen verticale leerlijnen uitgewerkt van de eerste graad tot de derde graad. Het is niet duidelijk in welke mate deze leerlijnen hebben bijgedragen tot bijsturingen in het onderwijsaanbod. De hulp van de pedagogische begeleiding wordt occasioneel ingeroepen. De laatste twee schooljaren werden er weinig vakgerichte nascholingen gevolgd.

4.1.1.2 Frans in de A-stroom (leerplannummer D/2010/7841/014)

Voldoet

Het aanbod aan leerplandoelstellingen voldoet globaal. De vakgroep werkt aan een meer evenwichtige evaluatie van de leerplandoelen waarbij de taalvaardigheden ook meer in het dagelijks werk worden beoordeeld. De leerlingenresultaten variëren van voldoende tot goed. Dit wijst op een globaal voldoende bereiken van de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod De vakgroep besteedt veel aandacht aan het onderwijzen van woordenschat en grammatica in communicatieve, relevante contexten. Leerlingen worden hierbij sterk aangezet tot het zelfontdekkend leren en tot het reflecteren over de taal. Een deel van de leerstof wordt zelfstandig door de leerlingen geleerd via het zeer grondig uitgebouwde concept van het begeleid zelfstandig leren (BZL). Hierbij leren de leerlingen ook naslagwerken gebruiken zoals voorgeschreven door het leerplan. De vakgroep heeft hiervoor studiewijzers en correctiesleutels uitgewerkt en voorziet in een efficiënt beheer van de materialenbank. Het BZL wordt organisatorisch sterk ondersteund door de schoolleiding via een haalbare inroostering van de lesuren en het ter beschikking stellen van computerklassen. Het leren van kenniselementen neemt evenwel zowel tijdens de lesuren BZL als tijdens de andere lesuren veel onderwijstijd in beslag, gedeeltelijk ten koste van het oefenen van vaardigheden. Leerlingen oefenen voldoende de luister-, lees- en gespreksvaardigheid. Het onderwijs wordt echter niet gepland vanuit de specifieke taaltaken vervat in de leerplandoelen. Hierdoor ontstaan er een aantal hiaten in de leerplanrealisatie. Voor de receptieve vaardigheden worden vooral informatieve teksten aangeboden en komen prescriptieve, narratieve en artistiek-literaire teksten leraarafhankelijk weinig of niet aan bod. In de meeste lessen wordt er Frans gesproken, wat de luistervaardigheidstraining ondersteunt.

De spreekvaardigheidstraining vertoont veel lacunes. Leerlingen oefenen vooral het geven van een beschrijving (ET 18), het luidop lezen (ET 13 en 14) en het meedelen van informatie (ET15). Maar het navertellen van een gebeurtenis of verhaal (ET 16), het bondig weergeven van een tekst (ET 20), het verslag uitbrengen over een gebeurtenis (ET 21), het presenteren van informatie a.d.h.v. een format (ET 22), het geven van een spontane mening (ET 17) en het gebruik maken van elementaire omgangsvormen (ET 19) worden doorgaans niet gericht onderwezen.

De schrijfvaardigheid wordt vooral geoefend door invuloefeningen voor het leren van grammatica en vocabularium. De specifieke taaltaken uit de leerplandoelen komen in de meeste klasgroepen te beperkt aan bod tijdens het schooljaar. Leerlingen krijgen niet genoeg kansen om te oefenen tijdens het schooljaar. Hierdoor is er geen leerproces mogelijk waarbij leerlingen op basis van gerichte feedback een foutenanalyse maken en inzicht verwerven in de geschreven taal.

Leerstrategieën voor de vier vaardigheden worden beperkt onderwezen en blijven veeleer impliciet.

De cultuur en actualiteit worden in de klas gebracht via het leerboek. De lokalen vertonen weinig decoratie met verwijzing naar de Franstalige leefwereld en cultuur. Leraren werken weinig met video/dvd/internetdocumenten. Dit is een gemiste kans om leerlingen kennis te laten maken met de Franstalige leefwereld en cultuur zodat ze

zouden ervaren dat het Frans een levende taal is. Naar aanleiding van de nieuwe leerplannen, herziet de vakgroep dit schooljaar het aanbod aan leerplandoelstellingen. Deze positieve evolutie geeft aan dat de leraren zelf de hiaten in de leerplanrealisatie kunnen onderzoeken en bijsturen.

Evaluatiepraktijk Op basis van de gegevens van het vorige schooljaar werd vastgesteld dat de leerlingenresultaten in de klasgroepen met basisoptie Handel voldoen. In de klasgroepen met basisoptie Moderne wetenschappen zijn ze goed en in de klasgroepen met basisopties Latijn en Grieks-Latijn zijn ze goed tot zeer goed.

De evaluatie van de kennis wordt grondig aangepakt. Leerlingen worden frequent overhoord en de evaluatie geeft aanleiding tot het reflecteren over de taal en het leren uit fouten.

De evaluatie van de vaardigheden laat toe om globaal het bereik van de doelen voor luister-, lees-, gespreks- en schrijfvaardigheid in te schatten. Voor de receptieve vaardigheden is de toetsing evenwel eenzijdig gericht op informatieve teksten. In alle klasgroepen wordt het invullen van formulieren (ET 28) en in de klasgroepen met keuzegedeelte/basisoptie Handel ook het voeren van correspondentie (ET 33) niet voldoende beoordeeld. De evaluatie is onvoldoende representatief voor de leerplandoelen voor spreekvaardigheid in alle klasgroepen.

Opvallend is dat er, in de meeste klasgroepen, proportioneel veeleer weinig vaardigheden worden getoetst voor het dagelijks werk. De leerlingen hebben dus tijdens het schooljaar een beperkte informatie over hun vorderingen m.b.t. de vijf taalvaardigheden en bij gebrek aan een diagnose kan er dan ook voor deze leerplancomponenten niet geremedieerd worden. Bij examens wordt voldoende aandacht besteed aan het beoordelen van de vaardigheden.

Voor de beoordeelde doelen, laat de vraagstelling doorgaans wel toe om betrouwbaar en valide te evalueren. Recent heeft de vakgroep een scorewijzer ontwikkeld voor het evalueren van spreekvaardigheid. Dit ondersteunt de objectiviteit van de evaluatie en ook het formatieve karakter.

De vakgroep streeft naar gelijkgerichtheid en kwaliteit door samen de examenvragen op te stellen voor alle klasgroepen van de A-stroom. In het kader van het BZL beoordeelt de vakgroep ook een aantal attitudes en leerstrategieën. Via zelfevaluatie worden de leerlingen actief betrokken bij deze evaluatie. Ook hier draagt de evaluatiepraktijk bij tot het leerproces aangezien de leerlingen na verloop van elk trimester eigen werkpunten bepalen op basis van de beoordeling.

De attitudinale doelen gerelateerd aan de taalvaardigheden worden niet beoordeeld.

De invulling van de evaluatie van het dagelijkse werk met vooral de beoordeling van de kenniscomponent en de verdeling van punten over dagelijks werk en examens, werken in de hand dat vorig jaar in heel wat klasgroepen het accent kwam te liggen op de kennis. Dit strookt niet met het leerplan dat de nadruk legt op de taalvaardigheden. De vakgroep is dit jaar de weg ingeslagen van het meer geïntegreerd beoordelen van kennis en vaardigheden tijdens het schooljaar, zodat dit onevenwicht bijgestuurd wordt.

Rapporteringspraktijk	Leerlingen en ouders krijgen zeer frequent informatie over de prestaties van de leerlingen. Tijdens het schooljaar betreft de informatie vooral de kenniscomponent en twee maal per jaar ook de attitudes en leerstrategieën in het kader van de opdrachten BZL via het 'competentierapport'. Over de vaardigheden wordt te beperkt gerapporteerd. Leraarafhankelijk volgt men de richtlijnen van de school op m.b.t. het geven van commentaar bij de cijfers op de rapporten. De commentaren zijn meestal, maar nog niet altijd, relevant qua informatiewaarde met het oog op remediëring. Initiatieven tot remediëring worden per leerling geregistreerd door de leraren. Dit is een voorbeeld van goede praktijk. Het effect van de remediëring wordt globaal opgevolgd bij klassenraden.
Leerbegeleiding	De vakgroep levert veel inspanningen om het leerproces van de leerlingen zoveel mogelijk te ondersteunen. Doorgaans speelt men kort op de bal. Er wordt gewerkt in een stimulerende sfeer. De meeste lessen zijn interactief en leerlingen krijgen kansen tot zelfstandig leren in het kader van BZL. De leerbegeleiding is zowel preventief (afsprakenbladen, leerstofoverzichten, extra ondersteunende compendia bij het leerboek, studietips, agenda als planningsdocument) als remediaal (inhaallessen, permanente remediëring, ...). Voor leerlingen met leerstoornissen is er aandacht voor differentiatie bij de evaluatie. Leerlingen worden frequent uitgedaagd om zichzelf te evalueren. Dit draagt bij tot het ontwikkelen van een verantwoorde studieattitude. Notities van leerlingen zijn meestal correct en verzorgd.
Uitrusting	De infrastructuur en uitrusting voldoen globaal. Leerlingen beschikken over voldoende woordenboeken en kunnen beschikken over een openleercentrum met computers. In elke klas zijn ook één computer, beamer, luidsprekers en scherm aanwezig. ICT wordt vooral ingezet bij BZL en voor het aanbieden van remediëringsoefeningen. Het wordt nog weinig gebruikt om de lessen visueel te ondersteunen en om via beelden de cultuur in de klas te brengen.
Deskundigheidsbevordering	De vakgroepwerking functioneert hoofdzakelijk per campus, al is er ook enig campusoverstijgend overleg. De vakgroep eerste graad maakt afspraken over heel wat aspecten van de onderwijs- en evaluatiepraktijk wat de kwaliteit ervan ondersteunt. De hulp van de pedagogische begeleiding wordt occasioneel ingeroepen. De vakgroep is vorig jaar van start gegaan met overleg met de basisschool met het oog op het werken aan een verticale leerlijn. Recentelijk hebben de vakgroepen verticale leerlijnen uitgewerkt van de eerste graad tot de derde graad. Het is niet duidelijk in welke mate deze leerlijnen hebben bijgedragen tot bijstellingen in het onderwijsaanbod. De laatste twee schooljaren werden er weinig vakgerichte nascholingen gevolgd.

4.1.1.3 Natuurwetenschappen in de A-stroom (leerplannummer D/2010/7841/001)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden voldoende gerealiseerd. Het aanbod is volledig met een sterke aandacht voor de wetenschappelijke vaardigheden. De infrastructuur en de uitrusting ondersteunen de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod Alle thema's worden aangeboden. Het aanbod van de leerplandoelstellingen vertrekt veelal van de in het leerplan vermelde leerstrategieën (data hanteren, verbanden leggen, in concrete voorbeelden aantonen, vanuit waarnemingen indelen,...). Het is contextrijk, evenwichtig en voldoende verspreid over de verschillende leerplandoelstellingen. Tijdens de lessen en in het cursusmateriaal worden voldoende verbanden gelegd tussen de verschillende thema's. De algemene leerplandoelstellingen worden veelal geïntegreerd binnen de leerplandoelstellingen aangeboden (zie leerplan hoofdstuk 3. Algemene doelstellingen). De wetenschappelijke vaardigheden komen regelmatig aan bod bij het realiseren van de leerplandoelstellingen. Leerlingen voeren een biotoopstudie uit. Hierbij komen experimenten, metingen en waarnemingen aan bod. Ook tijdens de lessen komen leerlingen regelmatig in contact met het opzetten van eenvoudige onderzoeken. Leerlingen leren gericht de essentiële stappen van de natuurwetenschappelijke methode onderscheiden. Leerlingactiverende werkvormen en ICT-opdrachten komen minder frequent voor.

Uitrusting De lessen worden gegeven in goed uitgeruste wetenschapslokalen. Het didactisch materiaal wordt voldoende ingezet voor demonstratieproeven en voor een aantal leerlingenexperimenten. Leraren hebben de afgelopen jaren veel eenvoudige experimenteerbehoefden binnengebracht in de wetenschapslokalen. Dit bevordert de realisatie van het nieuwe leerplanconcept. ICT wordt door de leraren regelmatig als leermiddel in de lessen gebruikt voor bijv. visualisaties. Het ICT-gebruik bij de leerlingen is echter zeer beperkt.

Evaluatiepraktijk De evaluatiepraktijk is veeleer product- dan procesgericht. De wetenschappelijke vaardigheden worden onvoldoende opgenomen in de evaluatiepraktijk, in tegenstelling tot wat het leerplan (7.) vraagt. De meeste toets- en examenvragen zijn duidelijk opgesteld, maar ze zijn soms te kennisgericht en de afstemming op de leerplandoelen is niet altijd duidelijk. Hierbij worden de verschillende leerstrategieën in mindere mate geëvalueerd.

Leerbegeleiding De lessen verlopen zeer gestructureerd, waarbij het onderwijsleergesprek de meest gebruikte werkvorm is. De leraren trachten via demonstratieproeven de lessen voldoende contextrijk aan te bieden. Leerlingen leren gericht waar te nemen. Het actief leren krijgt iets minder plaats in het leerproces. Tijdens de lessen kan 'het leren in interactie' nog toenemen. Leraren bieden voldoende taalsteun bij het hanteren van nieuwe/wetenschappelijke begrippen. Het cursusmateriaal biedt voldoende ondersteuning en vertrekt duidelijk vanuit de wetenschappelijke waarneming.

4.1.1.4 Techniek in de A-stroom (leerplannummer D/2010/7841/017)

Voldoet

De meeste leerplandoelstellingen worden aangeboden. De school beschikt over voldoende didactisch materiaal. De begeleiding van de leerlingen bij de technische realisaties voldoet.

Onderwijsaanbod De meeste eindtermen en leerplandoelstellingen worden in voldoende mate aangeboden. Via projecten komen de verschillende toepassingsgebieden (energie, informatie en communicatie, constructie en transport) geïntegreerd aan bod. Het toepassingsgebied biochemie krijgt iets minder aandacht. Niet alle projecten vertrekken vanuit leerlingenactiviteiten, zoals het leerplan (6.3) vraagt. Bij de aanpak van de projecten zijn de kerncomponenten (leerplan 4.4 : technisch systeem, technisch proces, hulpmiddelen en keuzen) en de fases 'begrijpen', 'hanteren' en 'duiden' niet altijd herkenbaar opgenomen. Bij de technische realisaties ligt de nadruk veelal op het 'uitvoeren' en minder op de 'probleemomschrijving' en het 'ontwerpen'. Positief is het project 'bruggen bouwen' waar voldoende aandacht is voor de verschillende stappen van het technisch proces.

Uitrusting De school beschikt over twee weinig functionele technieklokalen. De inrichting ervan bemoeilijkt het actief en constructief leren. Vorig schooljaar heeft de school wel voldoende inspanningen geleverd om de didactische middelen (gereedschappen en machines) af te stemmen op de leerplanvereisten. Maar grote klasgroepen (regelmatig groepen van 25 leerlingen en meer) in een volgepropt technieklokaal belemmeren het vlot, veilig en overzichtelijk werken. Een betere inrichting/opstelling van opbergruimte, meubilair, lestafels, werktafels en computers dringt zich op. Het andere technieklokaal is iets beter ingericht maar daar is het lage plafond akoestisch hinderlijk om comfortabel te werken.

Evaluatiepraktijk De evaluatiepraktijk is overwegend product- en te weinig procesgericht, in tegenstelling tot wat het leerplan (6.5) vraagt. De school opteert voor permanente evaluatie in combinatie met gespreide evaluatie. De meeste toetsvragen zijn duidelijk opgesteld, maar ze zijn veelal kennisgericht en de afstemming op de leerplandoelen is niet altijd duidelijk. Bij de technische realisaties wordt een zelf-evaluatie-instrument gebruikt. Ook hierbij wordt vooral het 'product' geëvalueerd en in veel mindere mate de manier waarop de verschillende stappen van het technisch proces worden doorlopen. In het algemeen worden de technische vaardigheden te weinig opgenomen in de evaluatiepraktijk.

Leerbegeleiding In de lessen heerst er een aangenaam leer- en leefklimaat. De leerlingen worden zo goed mogelijk begeleid en de technische realisaties dragen positief bij tot hun motivatie. Activerende werkvormen komen vooral voor bij de technische realisaties. De schoolcultuur van begeleid zelfstandig leren dringt weinig door tot in de lessen techniek.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep heeft de uitrusting onder de loep genomen en geoptimaliseerd. Er werden nascholingen gevolgd rond technische vaardigheden. De huidige titularissen overleggen regelmatig en proberen complementair te werken. Samen met hun open lerende houding biedt dit perspectief om de hierboven beschreven werkpunten aan te pakken.

4.1.1.5 Wiskunde in de A-stroom (leerplannummer D/2009/7841/003)

Voldoet

In de eerste graad A-stroom worden de eindtermen en de leerplandoelstellingen van het leerplan wiskunde in voldoende mate gerealiseerd. Alle leerplandoelen komen uitgebreid en met diepgang aan bod en worden op een voldoende valide wijze geëvalueerd.

Onderwijsaanbod Alle leerplandoelstellingen komen in voldoende mate, op een evenwichtige wijze en met veel diepgang aan bod. Men laat zich bij het plannen en/of aanbieden van de leerstof en oefeningen veelal leiden door de handboeken of de cursus terwijl het leerplan en de eindtermen hiervoor bepalend zouden moeten zijn. Er worden voornamelijk rekenvaardigheden en meet- en tekenvaardigheden ingeoeft, terwijl denk- en redeneervaardigheden, wiskundige taalvaardigheden en probleemoplossende vaardigheden in mindere mate aan bod komen.

In het eerste leerjaar krijgen niet alle klassen dezelfde leerstof aangeboden waardoor de gelijke behandeling van alle leerlingen niet steeds wordt gegarandeerd. De vakgroep biedt wel aan elke leerling alle verplichte basisdoelen aan maar differentieert in de uitbreidingsleerstof. Men respecteert de verhouding elementaire leerstof en basisleerstof (70%) en verdiepingsleerstof (30%) zoals voorgesteld door het leerplan. Bij de evaluatie wordt deze verdeling minder streng bewaakt.

In alle klassen worden lessen 'begeleid zelfstandig leren' (BZL) georganiseerd waarbij de leerlingen nieuwe leerstof aan de hand van gerichte opdrachten op een zelfstandige wijze dienen te verwerken. Tijdens deze lessen ontwikkelen de leerlingen zelfstandigheid en doorzettingsvermogen bij het aanpakken van problemen en werken ze gestructureerd aan zelfregulatie. De gecoördineerde wijze waarop het beleid deze lessen plant en de gestructureerde wijze waarop de vakgroep deze lessen vorm en inhoud geeft, is een voorbeeld van goede praktijk. Voorlopig hebben deze lessen weinig invloed op de inhoudelijke verwerking van de leerstof. Hieromtrent bestaat er dus nog ruimte voor verbetering.

Uitrusting De materiële uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren voldoet. De algemene eindterm in verband met ICT en de ICT-verwachtingen in het leerplan worden in voldoende mate gerealiseerd. De meeste klaslokalen zijn voorzien van een computer met beamer en de school beschikt over vlot toegankelijke computerlokalen voor ICT-ondersteuning. Tijdens de les wordt ICT hoofdzakelijk visueel ondersteunend ingezet. De leerplandoelen omtrent het ICT-gebruik door de leerlingen worden voornamelijk tijdens de lessen BZL nagestreefd.

Evaluatiepraktijk

In alle lesgroepen streeft men een hoog niveau na en het bereiken van dat niveau lukt goed. Bij de evaluatie gaat men veeleer uit van de leerinhouden en verliest men soms de relatie tussen de vragen en de leerplandoelen uit het oog. Sommige vragen overstijgen de verwachtingen van het leerplan. De examens hebben een redelijke lengte, een redelijke tot hoge moeilijkheidsgraad en zijn voornamelijk gericht op reken- en tekenvaardigheden terwijl de andere vakgebonden vaardigheden (denk- en redeneervaardigheden, probleemoplossende vaardigheden, wiskundige taalvaardigheden) in mindere mate aan bod komen.

Leerlingen vertonen soms moeilijkheden om een antwoord met een correcte Nederlandse zin te formuleren. Niettegenstaande op schoolniveau het talenbeleid in het algemeen zinvolle invulling krijgt, heeft de vakgroep bij het opstellen van de toetsvragen weinig aandacht voor taalgerichte evaluatie.

De evaluatie verloopt over het algemeen zeer transparant. Elke toets wordt voorzien van een puntenverdeling en de toetsen worden nauwgezet verbeterd.

De vakgroep is nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. De afspraken op schoolniveau hebben veeleer betrekking op algemene attitudes waardoor de vakgroep weinig onderscheid maakt tussen beide.

Leerbegeleiding

De communicatie met de leerlingen is overwegend stimulerend en gericht op zowel inzet als prestatie. De leerlingen worden met veel zorg als persoon benaderd en de lessen verlopen op een kalme en gestructureerde wijze. Tijdens de lessen zetten de leerlingen zich in en tonen interesse voor het vak. De huidige aanpak rendert voor de meerderheid van de leerlingen maar kan nog verder worden geoptimaliseerd met betrekking tot het ontwikkelen van de competenties die het leerplan beoogt.

De leraren voorzien in remediërende leerbegeleiding meestal onder de vorm van extra uitleg, extra oefeningen of een inhaaltoets.

Ondanks de heterogeen samengestelde lesgroepen wordt slechts in beperkte mate binnenklasdifferentiatie toegepast en blijkt de frontale aanpak en het klassieke onderwijs gesprek de norm. De leraren streven een hoog niveau van cognitieve vaardigheden en rekenvaardigheden na, alleen wordt de preventieve leerbegeleiding niet altijd even efficiënt afgestemd op de noden van alle leerlingen. Tijdens de lessen BZL worden voornamelijk (zinvolle) procedures ingeoefend maar een differentiatie naar inhoud wordt weinig toegepast.

De vakgroep nam recentelijk enkele zinvolle initiatieven om verticale leerlijnen uit te werken maar een systematische aanpak van 'leren leren' doorheen de graden ontbreekt. De zinvolle ontwikkeling van initiatieven met betrekking tot 'leren leren' wordt niet doorgetrokken naar de tweede en derde graad. Het campusoverstijgend vakoverleg staat nog in het begin van ontwikkeling en is weinig inhoudelijk functioneel uitgewerkt.

Om de leerlingen te motiveren voor wiskunde neemt de school regelmatig deel aan wedstrijden zoals de Wallabie- of de Wallaroe-wedstrijd. Ook binnen de school zet de vakgroep zich in om wiskunde uitdagend te maken; zo kan de 'Knappekoppenquiz' stevast rekenen op grote aandacht vanwege de leerlingen.

Deskundigheidsbevordering De vakgroepwerking wordt door de drie campussen (kanten) gezamenlijk georganiseerd maar de uitwerking van de afspraken wordt overgelaten aan elke individuele kant (campus).
 Op de campus Groeningekant is de horizontale samenwerking degelijk uitgewerkt en gestoeld zowel op informele contacten als op duidelijke uitgeschreven afspraken die door alle leraren gelijkgericht worden opgevolgd. De vakgroep beschikt over een visietekst die geënt is op het pedagogisch project van de school en die als leidraad dient bij zowel het plannen als het evalueren van de leerstof.
 De vakgroep wiskunde bestaat uit gedreven en vakbekwame leraren die oog hebben voor het 'niveau' van de aangeboden leerstof en die een goede relatie met de leerlingen nastreven. De vakgroep houdt (veelal onbewust) vast aan tradities in het streven naar 'kwaliteit' waardoor de waardevolle en vernieuwende initiatieven nog niet ten volle renderen. Het overleg focust op structurele items (organisatie van inhaallessen, extra uitdagende activiteiten, stappenplannen, ...) en minder op vakinhoudelijke aspecten. Hiervoor steunt de vakgroep (sterk) op het werkboek.
 De planningsdocumenten worden waar mogelijk gemeenschappelijk opgesteld en zijn in voldoende mate geënt op de leerplandoelstellingen. Het gebruik van de jaarplanningen als dynamische planningsdocumenten is leraargebonden.
 Tijdens de twee schooljaren voorafgaand aan de doorlichting hebben enkele leraren voornamelijk vakgerichte nascholing gevolgd. De multiplicatie van de inhouden is behoorlijk.

4.1.1.6 Chemie en fysica in aso II Grieks, Grieks-Latijn, Humane wetenschappen, Latijn en Wetenschappen (leerplannummers D/2006/7841/039, D/2006/7841/055 en D/2006/7841/056)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden voor chemie (basisvorming en specifieke vorming) en fysica (basisvorming en specifieke vorming) voldoende gerealiseerd. Bij het aanbod en de evaluatiepraktijk is er in bepaalde studierichtingen voldoende aandacht voor de wetenschappelijke vaardigheden. De uitrusting ondersteunt de leerplanrealisatie.

Onderwijsaanbod Voor chemie (basisvorming en specifieke vorming) worden de meeste leerplandoelstellingen aangeboden. Binnen de verschillende thema's wordt contextrijk en waar nodig diepgaand gewerkt zoals het leerplan voorschrijft. Er worden voldoende lesuren leerlingenpractica aangeboden. Vooral bij de specifieke vorming zijn de onderzoeksopdrachten uitdagend. Er worden in bepaalde studierichtingen minder ICT-opdrachten uitgevoerd dan het leerplan vereist. Voor fysica (specifieke vorming) worden de meeste leerplandoelstellingen voldoende diepgaand aangeboden. Het verplicht aantal leerlingenpractica wordt georganiseerd binnen de lessen én in de 'module wetenschappen' (behorend tot het complementair gedeelte). Binnen de 'module wetenschappen' komen leerlingen in contact met uitdagende onderzoeksopdrachten. Uit het doorlichtingsonderzoek blijkt dat de 'module wetenschappen' thuis hoort in de specifieke vorming, daar er een deel van de verplichte leerplandoelstellingen wordt gerealiseerd. De directie heeft zich geëngageerd om deze onduidelijkheid in het aangeboden curriculum weg te werken. De integratie van ICT bij experimentele opdrachten of waarnemingsopdrachten is gering. Voor fysica (basisvorming) is het aanbod minder volledig. In II,2 wordt een aantal leerplandoelstellingen te weinig aangeboden: warmte en energie én faseovergangen. Een onevenwichtige tijdsverdeling over de verschillende

thema's ligt aan de basis. Ook de regelmatige wissel van titularissen voor dit vak bemoeilijkt het opbouwen van expertise in een evenwichtig leerplanaanbod. De verschillende stappen van een onderzoeksopdracht komen in de leerlingenpractica weinig aan bod; de aandacht voor de wetenschappelijke vaardigheden is bij de basisvorming gering.

Uitrusting De lessen worden gegeven in wetenschapslokalen met een basisuitrusting, internetaansluiting en mogelijkheid tot projectie. Er is voldoende didactisch materiaal (soms wat verouderd) aanwezig voor demonstratieproeven en leerlingenpractica. Het gebruik van ICT beperkt zich veeleer tot projectie van illustraties tijdens de lessen. Leerlingen gebruiken in veel mindere mate ICT als leermiddel of als hulpmiddel bij opdrachten in de lessen. Een meetinterface en enkele sensoren zijn aanwezig en worden door sommige leraren gebruikt bij demonstratieproeven. Het is nuttig om deze expertise bij alle leraren te verspreiden en ook leerlingen meer in contact te brengen met moderne meetapparatuur.

Evaluatiepraktijk De leerlingenresultaten zijn goed tot zeer goed, zeker voor de studierichting Wetenschappen. De meeste proefwerken zijn verzorgd. De vraagstelling is veelal duidelijk, transparant en voldoende contextrijk. Voor de studierichting Wetenschappen is de vraagstelling gericht op kennis, inzicht en toepassing. Toch is een deel van de proefwerken minder conform het leerplan, waarbij volgende knelpunten werden vastgesteld: de vraagstelling sluit minder aan bij de leerplandoelstellingen, de nadruk ligt te eenzijdig op kennis door het groot aantal reproductievragen en invuloefeningen, de vragen zijn minder evenwichtig gespreid over de leerplandoelstellingen, het abstractieniveau is te hoog in de basisvorming fysica in het tweede leerjaar van de tweede graad. Bij meerkeuzevragen (soms met giscorrectie) wordt nooit een toelichting van het antwoord gevraagd; dit leidt tot een ongenueanceerd beeld van wat de leerling kent en kan. De algemene doelstellingen, in het bijzonder de wetenschappelijke vaardigheden (o.m. onderzoeksvraag hanteren, metingen uitvoeren, onderzoeksresultaten weergeven), zijn weinig of niet opgenomen in de evaluatiepraktijk. Zowel voor chemie als voor fysica heeft de vakgroep geen transparante criteria uitgewerkt voor de vakvaardigheden en -attitudes. De beoordeling van de leerlingenproeven wordt zelden meegenomen in het dagelijks werk en/of proefwerk. Positief is de aandacht voor de evaluatie van de wetenschappelijke vaardigheden binnen de 'module wetenschappen'.

Leerbegeleiding De lessen verlopen zeer gestructureerd, waarbij het onderwijsleergesprek een veel gebruikte werkvorm is. De leraren trachten via demonstratieproeven de lessen voldoende contextrijk aan te bieden. Leerlingen leren gericht waarnemen. Het cursusmateriaal is ondersteunend; hoofd- en bijzaken worden duidelijk onderscheiden. Veel leraren bieden extra leerondersteunend materiaal. Positief zijn het aanreiken van studietips, goede bordschema's en het duidelijk aangeven van de verwachtingen bij toetsen en examens. Leerlingen met vakproblemen worden via permanente remediëring geholpen. Daarnaast worden wetenschappelijk geïnteresseerde leerlingen aangezet tot deelname aan wedstrijden, waar ze positieve resultaten behalen.

4.1.1.7 Chemie en fysica in aso II Economie (leerplannummers D/2006/7841/039 en D/2006/7841/055)

Voldoet niet

De leerplanrealisatie voor chemie en fysica is onvoldoende. Het aanbod is onvolledig. Er is onvoldoende aandacht voor de wetenschappelijke vaardigheden. De evaluatiepraktijk is onvoldoende leerplangericht.

Onderwijsaanbod Voor chemie worden de leerplandoelstellingen onvoldoende contextrijk aangeboden. Chemische begrippen worden weinig ingeoeft. Er worden te weinig leerlingenpractica georganiseerd. Een aantal thema's wordt summier of niet aangeboden (bijv. mogelijke stofveranderingen, metaalbinding, anorganische stoffen rondom ons, neutralisatiereacties). Er worden geen ICT-opdrachten uitgevoerd zoals het leerplan vereist. Voor fysica wordt een aantal leerplandoelstellingen in het tweede leerjaar van de tweede graad te weinig of niet aangeboden (gaswetten, warmte en energie én faseovergangen). Ook hier is er onvoldoende aandacht voor leerlingenpractica.

Uitrusting De lessen worden gegeven in wetenschapslokalen met een basisuitrusting, internet- aansluiting en mogelijkheid tot projectie. Er is voldoende didactisch materiaal (soms wat verouderd) aanwezig voor demonstratieproeven en leerlingenpractica.

Evaluatiepraktijk De evaluatiepraktijk is niet valide. De vraagstelling sluit onvoldoende aan bij de leerplandoelstellingen en is te nadrukkelijk gericht op kennis. Bij de proefwerken chemie is de spreiding van de vragen over de verschillende leerplandoelstellingen onevenwichtig. Bepaalde thema's worden weinig of niet bevraagd (bijv. betekenisvolle rangschikking van de elementen, chemische bindingen,...). Ook bij de proefwerken fysica worden bepaalde thema's weinig of niet bevraagd (bijv. deeltjesmodel, gaswetten,...). De wetenschappelijke vaardigheden (onderzoeksvraag hanteren, metingen uitvoeren, onderzoeksresultaten weergeven,...) zijn niet opgenomen in de evaluatiepraktijk.

Leerbegeleiding Het cursusmateriaal is weinig ondersteunend. De werkboeken zijn beperkt ingevuld en helpen op die manier de leerlingen onvoldoende bij hun studie van de wetenschapsvakken. Naast het werkboek beschikken de leerlingen over zeer summiere lesnotities; ook deze leveren een zeer geringe bijdrage tot het verwerken van de vakken chemie en fysica.

4.1.1.8 Wiskunde in aso II Latijn (leerplannummer D/2002/7841/047)

Voldoet

In tweede graad aso in de studierichting Latijn worden de eindtermen en de leerplandoelstellingen van het leerplan wiskunde in voldoende mate gerealiseerd. Alle leerplandoelen komen op een evenwichtige wijze en met meer dan voldoende diepgang aan bod. De evaluatie is voldoende valide en transparant.

Onderwijsaanbod Alle leerplandoelen en eindtermen worden op een evenwichtige wijze en met meer dan voldoende diepgang behandeld. Bij het plannen en/of aanbieden van de leerstof en oefeningen laten de leraren zich vooral leiden door de handboeken terwijl het leerplan en de eindtermen hiervoor bepalend zouden moeten zijn. Ondanks deze aanpak slaagt de vakgroep er in alle verplichte items en diverse uitbreidingsdoelen aan te bieden.

Uitrusting De materiële uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren voldoet. De computerklassen zijn voldoende toegankelijk en er zijn voldoende ICT-middelen aanwezig.

De algemene eindterm in verband met ICT en de ICT-verwachtingen in de leerplannen worden in voldoende mate gerealiseerd, maar er is ruimte voor ontwikkeling. Ondanks de aanwezigheid van computerlokalen voor ICT-ondersteuning en het feit dat alle klaslokalen voorzien zijn van een computer met beamer, worden algebraïsche en meetkundige pakketten slechts beperkt ingezet om het leerproces te ondersteunen. De leerlingen beschikken over een grafisch rekentoestel maar de meerwaarde van ICT-gebruik bij het aanreiken en het verwerken van de leerstof wordt nog niet optimaal benut.

Evaluatiepraktijk Het naast elkaar aanbieden van twee leerwegen in de studierichting Latijn (leerweg 4 en leerweg 5) is ingegeven door de zorg om in de tweede graad een zo breed mogelijke basis aan te bieden om een ruime studiekeuze open te laten in de derde graad. Hierdoor biedt de school voor eenzelfde structuuronderdeel twee verschillende inhouden aan. In de officiële documenten (notulen van de delibererende klassenraad, adviezen, rapporten) werden tot heden geen conflicten vastgesteld. De vakgroep waakt er echter onvoldoende over dat de uitgangspunten (uitstel van studiekeuze en eenpoligheid van de studierichtingen van de tweede graad) worden gevrijwaard en er geen hypotheek wordt gelegd op de aansluiting met de derde graad.

In alle lesgroepen streeft men een hoog niveau na en het bereiken van dat niveau lukt goed. Bij de evaluatie gaat men veeleer uit van de leerinhouden en verliest men soms de relatie tussen de vragen en de leerplandoelen uit het oog. Op bepaalde examens wordt er voornamelijk uitbreidingsleerstof getoetst terwijl men de mate waarin de leerlingen de basisleerstof hebben verwerkt slechts beperkt onderzoekt.

De examens hebben een redelijke lengte en moeilijkheidsgraad. Er worden duidelijke en korte vragen gesteld en het aantal kettingvragen is beperkt. De examens zijn voornamelijk gericht op rekenvaardigheden terwijl de andere vakgebonden vaardigheden (tekenvaardigheden, denk- en redeneervaardigheden, probleemoplossende vaardigheden, wiskundige taalvaardigheden) in beperkte mate aan bod komen. Veel vragen peilen naar identiek dezelfde doelen terwijl andere in mindere mate worden bevraagd. De evaluatie is veeleer kennis- en toepassingsgericht dan competentiegericht. Het totale evaluatiecijfer wordt hoofdzakelijk bepaald door repetitieve rekenvragen of veeleer 'theoretische' vragen terwijl de inzichtelijke vragen een lager gewicht hebben in het eindcijfer. Dit verklaart deels waarom de klasgemiddelden in de tweede graad Latijn doorgaans zeer hoog zijn.

Examens worden soms integraal gekopieerd van het ene schooljaar naar het andere wat de validiteit van de toetsing niet ten goede komt.

De evaluatie verloopt over het algemeen zeer transparant. Elke toets wordt voorzien van een puntenverdeling en de toetsen worden nauwgezet verbeterd.

De vakgroep is nog op zoek naar een doeltreffende manier om attitudes in de evaluatie op te nemen. Op vakgroepniveau werden hieromtrent enkele afspraken gemaakt maar de invulling vertoont leraargebonden verschillen.

Leerbegeleiding De communicatie met de leerlingen is overwegend stimulerend en gericht op zowel inzet als prestatie. De leerlingen worden met veel zorg als individu benaderd en de lessen verlopen op een kalme en gestructureerde wijze. Alle leraren voorzien in remediërende leerbegeleiding meestal onder de vorm van extra uitleg, extra oefeningen of een inhaaltoets. Ondanks de soms heterogeen samengestelde lesgroepen wordt weinig binnenklasdifferentiatie toegepast en blijkt de frontale aanpak en het klassieke onderwijsgesprek de norm, spijs en enkele leraargebonden initiatieven. De leraren streven een hoog niveau van cognitieve vaardigheden en rekenvaardigheden na. Alleen wordt de preventieve leerbegeleiding niet altijd even efficiënt afgestemd op de noden van alle leerlingen. De vakgroep werkte recentelijk enkele verticale leerlijnen uit die een steeds toenemend niveau van leerstofverwerking beschrijven. De uitgewerkte leerlijnen zijn vooralsnog voornamelijk gericht op het aanbod en slechts in beperkte mate op de evaluatie waardoor de effectiviteit op dit ogenblik moeilijk is te meten en een systematische aanpak van 'leren leren' doorheen de graden niet wordt gegarandeerd. Vooralsnog is de impact op de klasvloer zeer beperkt en heeft deze oefening niet geleid tot een grotere gelijkgerichtheid met betrekking tot het voorkomen en remediëren van eventuele tekorten. Om de interesse en het enthousiasme bij de leerlingen te prikkelen neemt de school deel aan de verschillende wiskundeolympiades en andere wedstrijden. Tevens wordt in het complementair gedeelte van de derde graad een aanvulling van de wiskunde aangeboden onder de vorm van extra lestijden of een deelname aan het 'Junior College'.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep wiskunde heeft oog voor het niveau van de aangeboden leerstof en streeft een goede relatie na met de leerlingen. De vakgroep houdt (soms onbewust) sterk vast aan tradities en heeft niet altijd oog voor de veranderende onderwijsrealiteit (competentiegericht leerplan, instroom, ...). De vakgroepwerking wordt door de drie campussen ('kanten') gezamenlijk georganiseerd maar de uitwerking van de afspraken wordt overgelaten aan elke individuele 'kant'. Op de campus Leiekant stoelt de vakgroepwerking louter op informele contacten en is er weinig formeel overleg. Vakinhoudelijke aspecten worden in beperkte mate besproken en een discussie over activerende werkvormen en competentiegericht evalueren werd nog niet gevoerd. De planningsdocumenten worden waar mogelijk gemeenschappelijk opgesteld en zijn in voldoende mate geënt op de leerplandoelstellingen. Het gebruik van de jaarplanningen als dynamische planningsdocumenten is leraargebonden. Tijdens de twee schooljaren voorafgaand aan de doorlichting hebben enkele leraren voornamelijk vakgerichte nascholing gevolgd. De multiplicatie van de inhouden is veeleer beperkt.

4.1.1.9 Cultuur- en gedragswetenschappen in aso III Humane wetenschappen (leerplannummer D/2009/7841/045)

Voldoet

De leerplandoelen worden zowel voor cultuur- als voor gedragswetenschappen in voldoende mate gerealiseerd. Ook de doelen in verband met de onderzoekscompetentie krijgen een kwaliteitsvolle invulling. De leerlingen worden goed begeleid en de leeromgeving biedt kansen. De evaluatiepraktijk spoort met de leerplandoelen en de meerderheid van de leerlingen behaalt goede resultaten op het niveau van hun studierichting alsook in het vervolgonderwijs.

Onderwijsaanbod Voor cultuurwetenschappen sluit het curriculum globaal genomen goed aan bij de leerplandoelen. Naast het opbouwen van begrippenkaders, modellen en theorieën gaat er heel wat aandacht uit naar het toepassen en aftoetsen van deze kaders aan casussen, voorbeelden en diverse bronnen. Het levensecht karakter van het curriculum wordt versterkt door een aantal didactische uitstappen en gastsprekers. Dankzij de planmatige aanpak van het lerarenteam komen de doelen op een evenwichtige wijze aan bod. De leerplanrealisatie is op enkele punten voor verbetering vatbaar. De analyse van een actueel politiek probleem en het volgen van de politieke en juridische actualiteit verdienen een sterker accent. Bovendien worden door leraargebonden verschillen sommige doelen van het thema 'kunst en maatschappij' niet aan alle leerlingen aangeboden. Het gaat om de relatie tussen kunst, wetenschappen en techniek, de positie van de kunstenaar en kunstwaardering. Gelet op de dynamiek en de professionaliteit van de vakgroep (zie deskundigheidsbevordering) zullen deze tekorten op korte termijn bijgestuurd worden.

Het curriculum van gedragswetenschappen is evenwichtig opgebouwd en staat in het teken van diepgaande analyse en sterke wetenschappelijke onderbouwing van de leerplandoelstellingen. De leerlingen krijgen maximale kansen om begrippen, modellen en denkkaders te onderzoeken, met elkaar te confronteren, af te toetsen en te gebruiken om feiten en problemen te verklaren en te duiden. De afstemming van het curriculum op de eindtermen situeert zich tussen goed en excellent.

Vorig schooljaar heeft de vakgroep de realisatie van de doelen in verband met de onderzoekscompetentie grondig bijgestuurd. Het vak 'maatschappelijk onderzoek' uit het complementair gedeelte werd ingeruild voor 2 lessen cultuur- en gedragswetenschappen in III, 1 en III, 2. Het lerarenteam heeft er bewust voor gekozen om deze extra onderwijstijd in te vullen met een waaier aan onderzoeksopdrachten. Omdat de opdrachten voor gedragswetenschappen focussen op het voorbereiden, plannen, uitvoeren en evalueren van een onderzoekscyclus hebben ze een sterk leerplan/eindtermgericht karakter. De opdrachten voor cultuurwetenschappen zijn veeleer gericht op het trainen van een aantal deelvaardigheden: het verzamelen, kritisch selecteren en verwerken van informatie alsook het presenteren van bevindingen en conclusies. Het geheel van de opdrachten sluit naadloos aan bij de leerplandoelen en houdt daarom een aanzienlijke meerwaarde in. De vakgroep wil op basis van een analyse van de kwaliteit van de werkstukken van de leerlingen de opdrachten verder bijsturen.

Uitrusting De leermiddelen en de infrastructuur bieden kansen, maar houden ook beperkingen in. Alle lokalen zijn voorzien van een computer- en projectiemateriaal. Het digitaal platform biedt een meerwaarde en wordt

zowel voor cultuur- als voor gedragswetenschappen actief en interactief gebruikt. Ook voor de onderzoekscompetentie is er heel wat ondersteunend materiaal voor de leerlingen digitaal ter beschikking. Er zijn twee vaklokalen, maar omwille van de grote lesgroepen is het niet evident om met groepstaken aan de slag te gaan. De vakgroep kan dit compenseren door groepstaken en zelfstandig werk te organiseren in de ICT-lokalen. Omdat de school niet beschikt over een geactualiseerde basiscollectie vakliteratuur wisselen de leraren heel wat persoonlijke documentatie uit. Dit getuigt van teamgerichtheid, maar kan de school niet ontslaan van de plicht om voldoende eigentijdse leermiddelen ter beschikking te stellen.

- Evaluatiepraktijk** De leerlingenevaluatie is zowel voor cultuur- als voor gedragswetenschappen globaal genomen voldoende representatief en valide voor de leerplandoelen. Toch blijft het een uitdaging om alle evaluatievragen te screenen op hun kwaliteitsgehalte en om de toets- en de examenvragen nog beter op elkaar af te stemmen. Dat de vakgroep basisafspraken heeft gemaakt over het aandeel van kennis, inzicht en toepassing weerspiegelt de bekommernis om ook op het vlak van evaluatie gelijkgericht te handelen. Bij de evaluatie van de onderzoekscompetentie gaat er consequent aandacht uit naar het proces en het product. Het verfijnen en op punt stellen van de beoordelingscriteria hiervoor is een prioriteit waar de vakgroep volop werk van maakt. Het is inderdaad van belang om op zoek te gaan naar een meer verfijnde afstemming van de beoordelingscriteria op deze specifieke eindtermen. De studieresultaten zijn globaal genomen behoorlijk tot goed. De meerderheid van de leerlingen kiest voor een vervolgopleiding op het niveau van een professionele bachelor en is daar in vergelijking met hun Vlaamse studiegenoten succesvoller in. Dit geldt ook voor de leerlingen die een opleiding volgen op het niveau van een academische bachelor.
- Leerbegeleiding** Op het vlak van leerbegeleiding zijn er tal van positieve elementen. Het bestaand studiemateriaal en de aanvullende bronnen zijn goed gestructureerd en overzichtelijk. Het materiaal bevordert contextgebonden en levensecht leren en werkt ondersteunend ten aanzien van het leerproces. Bovendien wordt het leerproces tijdens de lessen frequent en gericht visueel ondersteund. Voor de onderzoekopdrachten investeert het team in accurate begeleiding en gerichte feedback. Leerlingen worden van nabij gevolgd en voor de instromers is er een 'schakelcursus' ontwikkeld. De zeer grote lesgroepen in III, 1 zorgen voor de nodige druk op het lerarenteam.
- Deskundigheidsbevordering** Ondanks de frequente opdrachtwissels getuigt de vakgroepwerking van een constructieve dynamiek die het resultaat is van individuele professionaliteit, frequent overleg, betrokkenheid op de opleiding, zelfkritisch vermogen en een gemeenschappelijke visie op kwaliteitsvol onderwijs. Om deze dynamiek te ondersteunen en om de professionaliteit van de teamleden te waarderen blijft een stabiele en transparante opdrachtverdeling ook in de toekomst van groot belang.

4.1.1.10 Engels in aso III Latijn-wiskunde (leerplannummer D/2004/7841/042), Economie-moderne talen, Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen, Moderne talen-wiskunde (leerplannummer D/2006/7841/041)

Voldoet

De leerlingenresultaten zijn behoorlijk tot goed. De leerplandoelen voor de basisvorming worden ruim bereikt. De onderzochte verwerkingsopdrachten, examens en toetsen wijzen op een veeleer hoog studiepeil. De leerplandoelen voor het specifieke gedeelte worden vooral bereikt via de aandacht voor de culturele (Taal en cultuur) en taalkundige component (taal als systeem). De leerlingen kunnen rekenen op een professionele leerbegeleiding.

Onderwijsaanbod Het onderwijs is gericht op een intensieve training van taalvaardigheid voor lezen, luisteren, spreken en schrijven. De leerplandoelen voor de basisvorming worden in alle studierichtingen voldoende bereikt. Voor de receptieve vaardigheden bereiken de leerlingen een hoog niveau (B2 van het Europees referentiekader). Voor de productieve vaardigheden ligt het niveau voor de meeste leerlingen op een normale tot sterke B1. De actualiteitswaarde van de lessen is hoog en leerlingen werken rond boeiende thema's die aansluiten bij hun interesses en leefwereld. Kennis wordt aangeboden en ingeoeft in communicatieve contexten. Voor lezen en luisteren sluiten de teksten en de verwerkingsopdrachten aan bij het niveau gevraagd door de leerplannen. De luistervaardigheidstraining wordt ondersteund door het consequent gebruik van de doeltaal tijdens de lessen. Leerlingen verwerken zelfstandig voldoende artistiek-literaire teksten (romans) en zakelijke artikels waarover ze uitdagende en vaak ook creatieve verwerkingsopdrachten maken. Luister- en leesstrategieën komen globaal aan bod via het leerboek. Leerlingen komen in aanraking met een variatie van tekstsoorten. Prescriptieve en argumentatieve teksten komen evenwel minder aan bod. Voor de productieve vaardigheden worden er doorgaans vele mogelijkheden geboden tot oefenen. Taaltaken worden globaal gepland vanuit de leerplandoelen maar leraarafhankelijk zijn er nog enkelen hiaten in de leerplanrealisatie. Zo worden volgende leerplandoelen niet in alle lesgroepen behandeld: het uitbrengen van een verslag over een ervaring of gebeurtenis (ET 21), het voeren van een telefoongesprek (ET 24), het schrijven van een brief, nota of mail (ET 34) en het schrijven van een verslag (ET 33). Leraarafhankelijk schenkt men aandacht aan tekstopbouw en genreconventies voor een aantal taaltaken. Maar ze dienen nog niet altijd als criteria voor taakspecifieke schrijf- op spreekopdrachten, zodat leerlingen minder gericht kunnen werken en er minder zinvol kan gemedieerd worden. Leerlingen krijgen doorgaans feedback over hun huiswerk en leraarafhankelijk moeten de leerlingen ook een tweede versie maken van schrijftaken. De (inter)culturele component van het leerplan krijgt veel aandacht. Het gebruik van films, liedjes en internetsites is hierbij een ondersteuning. Leerlingen lezen teksten waarvan de inhoud relevant is voor de Engelstalige cultuur en leefwereld. De vakgroep levert ernstige inspanningen om de leerlingen de taal te laten beleven o.a. door de deelname aan wedstrijden, het aanbod van een taalcafé en de organisatie van een reis naar Londen. In de studierichtingen Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen en Moderne talen-wiskunde wordt het specifiek gedeelte enerzijds gerealiseerd door de leerlingen nog meer te laten oefenen met de taalvaardigheden (verbreding van de basisvorming) op basis van uitdagende en vaak creatieve verwerkingsopdrachten. Verder wordt het

vooral gerealiseerd via een onderzoeksoopdracht, waarbij leerlingen onderzoekscompetentie geïntegreerd oefenen (SET 16, 17, 18) en werken aan een aantal doelstellingen binnen het domein 'Taal en cultuur' of 'Taal als systeem'. Leerlingen oefenen hierbij ook intensief met lezen en schrijven. Het leerproces wordt ondersteund door een overzichtelijke studiewijzer, waarin de verschillende stappen van het onderzoek opgenomen zijn. Leerlingen doorlopen het onderzoeksproces en presenteren de resultaten schriftelijk in een onderzoekspaper. De meeste leerlingen voeren een literatuurstudie uit waardoor het luik informatie verwerven en verwerken sterk wordt benadrukt. Sommige groepen raadplegen hiervoor ook verschillende soorten bronnen en maken soms al kennis met universitaire bibliotheken. Ze leren plannen via een logboek. Er is verder ook aandacht voor het samenwerkend leren. De aard van de opdracht leidt soms tot een sterke focus op het reproduceren van feiten en minder op het analyseren van gegevens. De vakgroepen Frans en Engels hebben nog geen leerlijn voor de onderzoeksoopdrachten uitgewerkt. De methodiek van het onderzoek voor Frans (vergelijking film en roman) in het eerste leerjaar van de derde graad vereist een grotere onderzoeksvaardigheid van de leerlingen dan deze voor Engels in het tweede leerjaar.

De overige specifieke eindtermen uit het leerplan Engels komen globaal aan bod bij het werken aan de vijf taalvaardigheden. Er gaat vooral veel aandacht naar de domeinen 'Taal en cultuur' en 'Taal als systeem'. Het domein 'Taal en communicatie' krijgt een beperkte invulling. Het verwerven van de beoogde vaardigheid blijft voor vele specifieke eindtermen soms te impliciet omdat de eindtermen niet voldoende didactisch geoperationaliseerd worden. In het algemeen vormt het een uitdaging voor de vakgroep om voldoende vanuit (beperkte) theoretische referentiekaders eigen aan het wetenschapsdomein van de talen te werken en de specifieke eindtermen ook gericht te evalueren.

Evaluatiepraktijk

Op basis van de gegevens van het vorige schooljaar werd vastgesteld dat de leerlingenresultaten in alle studierichtingen behoorlijk tot goed zijn.

Klasgemiddelden schommelen tussen de 60% en de 80%.

De vakgroep heeft vorig schooljaar samen met de pedagogische begeleider stappen ondernomen om te reflecteren over de evaluatiepraktijk en is nog zoekende naar een optimale invulling van de evaluatie.

Functionele kennis wordt steeds meer bevraagd in relevante communicatieve contexten. Het reproductief bevragen van inhoud van geziene teksten laat echter niet toe om de leerplandoelen te beoordelen en brengt de validiteit van de evaluatie van functionele kennis in het gedrang.

De vijf taalvaardigheden worden doorgaans frequent geëvalueerd.

Tekstopbouw en genreconventies worden occasioneel geëvalueerd.

De vakgroep kiest duidelijk voor een procesgerichte evaluatie van de doelen van de basisvorming door op geregelde tijdstippen kennistoetsen en vaardigheidstoetsen te organiseren. Bij de totale verrekening wordt er doorgaans voor gezorgd dat het gewicht van de punten voor de vaardigheden hoger ligt dan dat voor de kenniscomponent. De verschillende vaardigheidscomponenten komen doorgaans evenwichtig aan bod. De transparantie van de scoring in de toetsen, examens en opdrachten is voor verbetering vatbaar. Leraarafhankelijk gebruikt men scorewijzers met criteria voor het gericht evalueren van spreek- en schrijfvaardigheid.

Vakgerelateerde attitudinale eindtermen worden doorgaans niet beoordeeld. De vakgroep draagt bij tot het attituderapport op schoolniveau.

Wat het specifiek gedeelte betreft worden enkel de specifieke eindtermen m.b.t. de onderzoekscompetentie (SET 16, 17, 18) geëvalueerd. Hierbij is zowel aandacht voor het proces als voor het product. De evaluatiecriteria zijn evenwel nog niet altijd even transparant. De opdracht telt voor 10% mee van het totaal van het jaarresultaat. Het is een uitdaging voor de vakgroep om uit te zoeken op welke manier de overige specifieke eindtermen kunnen geëvalueerd worden.

Leerbegeleiding Bij de klasbezoeken werd vastgesteld dat er wordt gewerkt in een stimulerende sfeer. Leerlingen worden aangemoedigd tot participatie en interactie. Er worden frequent activerende didactische werkvormen gebruikt die de communicatietraining in de vreemde taal bevorderen. Er is aandacht voor preventieve leerbegeleiding. De meeste lessen worden visueel ondersteund. Hierbij gebruiken een aantal leraren eigentijdse projectiemogelijkheden. Leerlingen krijgen doorgaans studietips, ondersteunende compendia en, bij zelfstandige opdrachten, goed uitgewerkte studiewijzers en stappenplannen. De verwachtingen zijn doorgaans transparant. Het begeleid zelfstandig leren wordt gestimuleerd doordat leerlingen een reeks persoonlijke verwerkingsopdrachten moeten maken. Sommige leraren wenden het elektronisch platform aan om studiewijzers en verbeter sleutels aan te reiken. Taken en toetsen worden meestal aangewend om het leerproces te ondersteunen doordat leerlingen feedback krijgen over fouten. Leerlingen die moeilijkheden ervaren met het Engels kunnen terecht bij hun leraar voor extra uitleg of ondersteuning. Indien een leerling slechte resultaten haalt wordt hij uitgenodigd om permanente remediëring te volgen waarover regelmatig feedback wordt gegeven aan de ouders. Leerlingen worden sterk geresponsabiliseerd t.o.v. het eigen leerproces. De effecten van de remediëring worden globaal opgevolgd bij klassenraden. Voor leerlingen met leerstoornissen worden sticordimaatregelen toegepast.

Uitrusting De infrastructuur en uitrusting voldoen. Elk leslokaal is uitgerust met een beamer, geluidsinstallatie en computer met internetaansluiting. Er zijn voldoende woordenboeken aanwezig. Leraren kunnen ook beschikken over laptops met mogelijkheid tot aansluiting op het internet. Leraarafhankelijk wordt ICT in het leerproces geïntegreerd. Lokalen zijn doorgaans beperkt aangekleed met didactisch ondersteunend materiaal.

Deskundigheidsbevordering Het engagement van de individuele leraren is hoog en de betrokkenheid groot. De vakgroep maakt afspraken over een aantal inhoudelijke en organisatorische aspecten van de onderwijs- en evaluatiepraktijk. Er is een behoorlijk reflectieve ingesteldheid die aanleiding geeft tot permanente kwaliteitszorg. Hierbij wordt steeds gezocht naar een evenwicht tussen de individuele vrijheid van de leraar en de noodzakelijke gezamenlijke doelgerichtheid. De samenhang binnen het curriculum wordt globaal bewaakt. Recentelijk werden er leerlijnen uitgewerkt maar het is niet duidelijk in welke mate ze aanleiding hebben gegeven tot bijsturingen. De leden van de vakgroep wisselen materiaal met elkaar uit. Leraarafhankelijk worden er vakgerichte nascholingen gevolgd. Het wekt enige verbazing dat er weinig overleg is met de vakgroep Frans in het kader van een moderne vreemde talenbeleid en van een gecoördineerde aanpak van de realisatie van de specifieke eindtermen in de pool moderne talen.

4.1.1.11 Frans in aso III Humane wetenschappen (leerplannummer D/2004/7841/033), Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen, Moderne talen-wiskunde (leerplannummer D/2006/7841/005)

Voldoet

De leerlingresultaten zijn behoorlijk tot goed. De meeste leerlingen bereiken de leerplandoelen. De leerlingen kunnen rekenen op professionele leerbegeleiding.

Onderwijsaanbod De leerplandoelen voor de basisvorming worden in alle studierichtingen voldoende bereikt. Kennis wordt aangeboden en ingeoefend in communicatieve contexten. De vakgroep heeft de keuze gemaakt om de leerlingen op zelfstandige basis de basiswoordenschat van de tweede graad te laten herhalen. Globaal biedt het onderwijs een intensieve training om de vijf taalvaardigheden te verwerven. De luister – en leesteksten zijn van een goed niveau en de verwerkingsopdrachten sluiten aan bij het niveau gevraagd door de leerplannen. De leerlingen bereiken dus op het einde van de derde graad voor luistervaardigheid een niveau B1 à B2 van het Europees referentiekader en voor leesvaardigheid een B2-niveau. De luistervaardigheidstraining wordt ondersteund door het consequent gebruik van de doeltaal tijdens de lessen. Leerlingen verwerken zelfstandig voldoende artistiek-literaire teksten (romans) en zakelijke artikels. Luister- en leesstrategieën zitten doorgaans verwerkt in de vraagstelling van het leerboek en de vakgroep biedt ook extra informatie aan over leesstrategieën (bijv. grille quintilienne). Leerlingen komen in aanraking met een variatie van tekstsoorten in het kader van de leesvaardigheidstraining. Er is nood aan meer variatie in de luisterteksten. Deze zijn nu te eenzijdig informatief en occasioneel narratief. Het gericht oefenen van taaltaken voor de productieve vaardigheden vertoont leraarafhankelijk variatie qua aanbod en oefenfrequentie. Hierdoor zijn er een aantal hiaten in het aanbod aan doelen. Volgende doelen worden leraarafhankelijk beperkt of niet aangeboden: het uitbrengen of schrijven van een verslag (ET 21 en 33); het voeren van een telefoongesprek (ET24); het schrijven van een formele of informele brief, mail of nota (ET 34). Bij de schriftelijk en mondelinge argumentatieve tekst en de mondelinge presentatie schenkt men aandacht aan tekstopbouw en genreconventies. Dit gebeurt echter nog niet bij de samenvatting (ET19 en 32) en het verslag (ET21 en 33). Genreconventies en tekstopbouw dienen ook nog niet altijd als criteria voor taakspecifieke schrijf- op spreekopdrachten, zodat leerlingen minder gericht kunnen werken en er minder zinvol kan geredigeerd worden. Er is aandacht voor leerstrategieën. Er zijn

uitstekende voorbeelden van degelijke studiewijzers en stappenplannen die het schrijf- en spreekproces van de leerlingen ondersteunen. Leerlingen krijgen doorgaans feedback over hun huiswerken en leraarafhankelijk moeten de leerlingen ook een tweede versie maken van schrijftaken. Dit verhoogt het leerrendement. Het onderzoek van de verwerkingsopdrachten van de leerlingen en de bijgewoonde lessen wijzen op een voldoende talig niveau voor schrijf- en spreek- en gespreksvaardigheid voor de meeste leerlingen. De actualiteitswaarde van de lessen is hoog en leerlingen werken rond boeiende thema's die aansluiten bij hun interesses en leefwereld. Leerlingen leren kritisch zijn en een aantal vakoverschrijdende eindtermen uit de contexten komen aan bod. De (inter)culturele component van het leerplan krijgt aandacht. Het gebruik van films, chansons en internetsites is hierbij een ondersteuning. Leerlingen lezen teksten waarvan de inhoud relevant is voor de Franstalige cultuur en leefwereld. De vakgroep levert ernstige inspanningen om de leerlingen de taal te laten beleven o.a. door de deelname aan de week van de Franse film, de mogelijkheid tot deelname aan de olympiaden Frans, het aanbod van een taalcafé en een workshop Franse chanson tijdens de middagpauze. In de studierichtingen Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen en Moderne talen-wiskunde wordt het specifiek gedeelte enerzijds gerealiseerd door de leerlingen nog meer te laten oefenen met de taalvaardigheden (verbreding van de basisvorming) op basis van uitdagende en vaak creatieve verwerkingsopdrachten. Verder wordt het vooral gerealiseerd via een kwaliteitsvolle onderzoeksoopdracht, waarbij leerlingen onderzoekscompetentie geïntegreerd oefenen (SET 16, 17, 18) en werken aan een aantal doelstellingen binnen het domein 'Taal en cultuur' (vooral aansluitend bij SET 7 en 8). Het leerproces wordt ondersteund door een overzichtelijke studiewijzer, waarin de verschillende stappen van het onderzoek opgenomen zijn. De oriëntatiefase wordt sterk begeleid. Wat leerlingen leerden tijdens de competentiedag voor alle vijfdejaars wordt toegepast binnen het wetenschapsdomein van de talen. Leerlingen leren een onderzoeksvraag stellen en een methodiek vastleggen. De corpusanalyse vormt de basis van de onderzoeksmethodiek. Leerlingen presenteren de onderzoeksresultaten mondeling en evalueren het leerproces ook zelf. Het confronteren met andere standpunten blijft evenwel nog achterwege. Via een logboek leren leerlingen plannen. Er is voorts ook aandacht voor het samenwerkend leren. Inhoudelijk zijn de resultaten van de leerlingen soms oppervlakkig. Dit is te wijten aan de moeilijkheidsgraad van de onderzoeksmethodiek en aan het gebrek aan duidelijk afgebakende onderzoeksindicatoren. Wellicht hebben de leerlingen van het eerste leerjaar van de derde graad hierbij meer begeleiding nodig. De projectwerking en een aantal modules in de vrije ruime werken ondersteunend voor de realisatie van de onderzoeksoopdrachten. In het tweede leerjaar van de derde graad voeren de leerlingen een onderzoeksoopdracht uit voor het vak Engels. De vakgroepen hebben geen duidelijke leerlijn ontwikkeld om een progressie in de moeilijkheidsgraad in te bouwen voor de onderzoeksoopdracht van het eerste naar het tweede leerjaar. Dit heeft als gevolg dat het verwerkingsniveau van opdrachten in het eerste leerjaar bij Frans hoger ligt dan in het tweede leerjaar bij Engels. Er werden ook weinig afspraken gemaakt m.b.t. de aanpak van de evaluatie. De overige specifieke eindtermen uit het leerplan Frans komen globaal aan bod bij het werken aan de vijf taalvaardigheden. Er is veel aandacht voor het creatief vorm

geven aan gevoelens en leeservaringen (SET 9). Ook leren de leerlingen reflecteren over de taal en strategieën inzetten om zelfstandig de taal te verwerven (SET 11 en 12). Het verwerven van de beoogde vaardigheid blijft evenwel voor de overige specifieke eindtermen soms te impliciet omdat de eindtermen niet voldoende didactisch geoperationaliseerd worden. In het algemeen vormt het een uitdaging voor de vakgroep om voldoende vanuit (beperkte) theoretische referentiekaders eigen aan het wetenschapsdomein van de talen te werken en de specifieke eindtermen ook gericht te evalueren.

Evaluatiepraktijk

Op basis van de gegevens van het vorige schooljaar werd vastgesteld dat de leerlingresultaten in de studierichting Humane wetenschappen veeleer zwak tot goed zijn. Klasgemiddelden schommelen rond de 60%. Vooral in het tweede leerjaar van de derde graad zijn er een aantal onvoldoendes op jaarbasis. In de studierichtingen Latijn-moderne talen, Moderne talen-wetenschappen en Moderne talen-wiskunde zijn de resultaten goed tot zeer goed. De klasgemiddelden liggen tussen 65 en 70%. Er zijn geen onvoldoendes. Functionele kennis wordt steeds meer bevraagd in relevante communicatieve contexten. De vakgroep heeft vorig schooljaar samen met de pedagogische begeleider stappen ondernomen om te reflecteren over hoe kennis kan worden geëvalueerd in transfersituaties. Toch vindt men leraarafhankelijk in toetsen en examens voor de Humane wetenschappen nog heel wat contextloze bevestigingen van woordenschat waar de leerlingen woordjes moeten vertalen. Het reproductief bevestigen van inhoud van geziene teksten laat voorts niet toe om de leerplandoelen te beoordelen en brengt de validiteit van de evaluatie van functionele kennis in het gedrang. Ook dit aspect van de evaluatiepraktijk wil de vakgroep bijsturen. De luistervaardigheid wordt doorgaans op structurerend niveau geëvalueerd maar niet alle leraren stellen vragen op beoordelend niveau. De evaluatie van de productieve vaardigheden vertoont dezelfde hiaten als de lespraktijk. Ze gebeurt verder ook nog niet voldoende vanuit de specifieke taaltaken vervat in de leerplandoelen. De vakgroep beoordeelt vooral globaal de inhoud en de woordenschat, grammatica en uitspraak/spelling en houdt er slechts occasioneel en leraarafhankelijk rekening mee dat ook de tekstopbouw en genreconventies een belangrijk deel uitmaken van de leerplandoelen. De vakgroep kiest duidelijk voor een procesgerichte evaluatie van de doelen van de basisvorming door op geregelde tijdstippen kennistoetsen en vaardigheidstoetsen te organiseren. Bij de totale verrekening wordt er doorgaans voor gezorgd dat het gewicht van de punten voor de vaardigheden hoger ligt dan dat voor de kenniscomponent. De frequentie van de toetsing en de verrekening van de punten voor kennis en de vijf vaardigheden vertonen leraarafhankelijk grote verschillen, waardoor de gelijke behandeling van leerlingen uit studierichtingen met eenzelfde leerplan in het gedrang komt. In sommige klasgroepen van Humane wetenschappen is het aantal vaardigheidstoetsen veeleer beperkt. In de studierichtingen met moderne talen worden alle vaardigheden frequent geëvalueerd. Leerlingen krijgen hierdoor optimale leerkansen en feedback over hun leervorderingen. De verschillende vaardigheidscomponenten komen niet altijd evenwichtig aan bod. De transparantie van de scoring in de toetsen, examens en opdrachten is voor verbetering vatbaar. Leraarafhankelijk gebruikt men scorewijzers met criteria voor het gericht evalueren van spreek- en schrijfvaardigheid. Vakgerelateerde attitudinale eindtermen worden doorgaans niet

beoordeeld. De vakgroep draagt bij tot het attituderapport op schoolniveau. Wat het specifiek gedeelte betreft worden enkel de specifieke eindtermen m.b.t. de onderzoekscompetenties (SET 16, 17, 18) geëvalueerd. Hierbij is zowel aandacht voor het proces als voor het product. De evaluatiecriteria zijn evenwel nog niet altijd even transparant. De opdracht telt voor 10% mee van het totaal van het jaarresultaat. Het is een uitdaging voor de vakgroep om uit te zoeken op welke manier de overige specifieke eindtermen zouden kunnen geëvalueerd worden.

Leerbegeleiding Bij de klasbezoeken werd vastgesteld dat er wordt gewerkt in een stimulerende sfeer. Leerlingen worden aangemoedigd tot participatie en interactie. De lessen verlopen doorgaans via onderwijsleergesprekken die veeleer leraargestuurd zijn. Bij een aantal lesbezoeken werd ook het gebruik van activerende didactische werkvormen aangetroffen waarbij leerlingen met elkaar communiceren en zo de taal intensief oefenen. Dit komt zeker het leerrendement ten goede in de soms zeer grote klasgroepen van meer dan 25 leerlingen. Er is aandacht voor preventieve leerbegeleiding. De meeste lessen worden visueel ondersteund. Hierbij gebruiken een aantal leraren eigentijdse projectiemogelijkheden. Leerlingen krijgen doorgaans studietips, ondersteunende compendia en, bij zelfstandige opdrachten, goed uitgewerkte studiewijzers en stappenplannen. De verwachtingen zijn doorgaans transparant. Het begeleid zelfstandig leren wordt gestimuleerd doordat leerlingen een reeks persoonlijke verwerkingsopdrachten moeten maken. Sommige leraren gebruiken het elektronisch platform om studiewijzers en verbeterleutels aan te reiken. Taken en toetsen worden meestal aangewend om het leerproces te ondersteunen doordat leerlingen feedback krijgen over fouten. Leerlingen die moeilijkheden ervaren met het Frans kunnen terecht bij hun leraar voor extra uitleg of ondersteuning. Indien een leerling slechte resultaten haalt wordt hij uitgenodigd om permanente remediëring te volgen waarover regelmatig feedback wordt gegeven aan de ouders. Leerlingen worden sterk geresponsabiliseerd t.o.v. het eigen leerproces. De effecten van de remediëring worden globaal opgevolgd bij klassenraden. Voor leerlingen met leerstoornissen worden sticordimaatregelen toegepast.

Uitrusting De infrastructuur en uitrusting voldoen. Elk leslokaal is uitgerust met een beamer, geluidsinstallatie en computer met internetaansluiting. Er zijn voldoende woordenboeken aanwezig. Leraren kunnen ook beschikken over laptops met mogelijkheid tot aansluiting op het internet. Leraarafhankelijk wordt ICT in het leerproces geïntegreerd. Lokalen zijn doorgaans beperkt aangekleed met didactisch ondersteunend materiaal.

Deskundigheidsbevordering Het engagement van de individuele leraren is hoog en de betrokkenheid groot. Aansluitend bij de schoolcultuur streeft de vakgroep ernaar om een evenwicht te vinden tussen de individuele vrijheid van de leraar en een aantal praktische en inhoudelijke afspraken m.b.t. de keuze van de leerboeken, de afbakening van de leerstof, de organisatie en invulling van de evaluatie, de onderzoekopdrachten en de deelname aan/organisatie van activiteiten. De vakgroepwerking verloopt vooral per onderwijsvorm en per graad waardoor er tot op heden veeleer weinig aandacht was voor de verticale samenhang van het curriculum. Recentelijk heeft de vakgroep echter op vraag van de schoolleiding leerlijnen uitgewerkt n.a.v. het in voege treden van de nieuwe leerplannen. Deze leerlijnen betreffen

hoofdzakelijk het aanbod aan leerplandoelen maar niet de evaluatie ervan. Ook werd het initiatief genomen om de kwaliteit van de evaluatie te herbekijken met de hulp van de pedagogische begeleider. De vakgroep heeft aandacht voor externe evaluatie. Wanneer mogelijk neemt de school deel aan peilingsproeven. Leraarafhankelijk worden er vakgerichte nascholingen gevolgd. De aanwezige deskundigheid bij een aantal leraren wordt evenwel nog niet altijd voldoende aangewend om de kwaliteit van het onderwijs in alle studierichtingen en klasgroepen te versterken. Het wekt enige verbazing dat er weinig overleg is met de vakgroep Engels in het kader van een moderne vreemde talenbeleid en van een gecoördineerde aanpak van de realisatie van de specifieke eindtermen in de pool moderne talen.

4.1.1.12 Frans in aso III Economie-moderne talen (leerplannummer D/2006/7841/005) en Economie-wiskunde (leerplannummer D/2004/7841/033)

Voldoet niet

De leerplandoelen van de basisvorming voor gespreks-, spreek- en schrijfvaardigheid worden niet bereikt door de leerlingen. Heel wat doelen worden niet aangeboden. De hiaten in de lespraktijk weerspiegelen zich in de evaluatie die aldus niet voldoende representatief is voor de leerplandoelen.

Onderwijsaanbod In het eerste leerjaar van de derde graad worden inspanningen geleverd om in het kader van de basisvorming voor beide studierichtingen, naast de inoefening van functionele kennis, ook aan een aantal doelen voor de vijf taalvaardigheden te werken. De onderwijspraktijk in het tweede leerjaar is echter al te sterk gericht op het verwerven van kennis waarvan de keuze niet altijd gebeurt in functie van de transferwaarde naar relevante communicatieve contexten. Doordat er veel tijd gaat naar het veeleer geïsoleerd oefenen van kenniselementen, blijft er te weinig tijd over om gericht aan de leerplandoelen voor lezen, luisteren, spreken en schrijven te werken. Deze situatie gekoppeld aan een globaal gebrek aan leerplanstudie werkt in de hand dat binnen de graad heel wat doelen voor spreek- en gespreksvaardigheid onvoldoende aangeboden en geëvalueerd worden. De vakgroep kon niet aantonen dat volgende eindtermen werden aangeboden: een beredeneerde mening of conclusie vormen (ET 20), verslag uitbrengen en commentaar geven (ET21), een eenvoudige presentatie geven (ET22), een telefoongesprek voeren (ET 24), gefundeerde standpunten naar voren brengen in een discussie. In III,1 voeren de leerlingen een aantal korte schrijfoefeningen uit die globaal de leerplandoelen dekken. In III,2 werden echter bijna geen schrijfoefeningen aangetroffen. De aanzet die aldus wordt gegeven in III,1 krijgt geen kansen tot verdere ontwikkeling. Het verwerkingsniveau (talige niveau en de lengte van de werkjes) van de onderzochte werkjes in III,1 haalt het niveau niet, bedoeld door het leerplan. Genreconventies en tekstopbouw dienen ook nog niet genoeg als criteria voor taakspecifieke schrijf- op spreekopdrachten, zodat leerlingen minder gericht kunnen werken en er minder zinvol kan geredigeerd worden. Verder worden volgende doelen minimaal ingeoefend: het schrijven van een brief, nota of mail (ET 33); het schrijven van een verslag (ET 34). De spreek- en schrijfvaardigheidstraining worden weinig procesmatig aangepakt. Er zijn weinig aanwijzingen van het expliciet onderwijzen van leerstrategieën voor deze vaardigheden. Leerlingen schrijven zelden een tweede versie waarbij ze hun fouten corrigeren. Daar staat tegenover dat de luister – en leesteksten van een goed niveau zijn en de verwerkingsopdrachten aansluiten bij het niveau gevraagd door de leerplannen. Tekstsoorten worden echter nog niet voldoende gevarieerd.

De luistervaardigheidstraining wordt ondersteund door het consequent gebruik van de doeltaal tijdens de lessen. Leerlingen verwerken zelfstandig artistiek-literaire teksten (romans) en zakelijke artikels. Luister- en leesstrategieën zitten doorgaans verwerkt in de vraagstelling van het leerboek. De (inter)culturele component van het leerplan krijgt vooral aandacht via de themata die in het leerboek worden aangeboden. Leerlingen lezen teksten waarvan de inhoud relevant is voor de Franstalige cultuur en leefwereld. In III,1 wordt er occasioneel ook audiovisueel materiaal gebruikt waardoor de cultuur in de klas kan gebracht worden. Wat het specifieke gedeelte betreft kon de vakgroep niet aantonen dat de verbreding noch de verdieping van de leerplandoelen uit de basisvorming worden bereikt. In principe wordt in III,1 een onderzoeksopdracht uitgevoerd waarbij leerlingen werken aan onderzoeksvaardigheden en aan de specifieke eindtermen uit het domein 'Taal en cultuur' zoals ook in de andere studierichtingen (zie verslag hierboven m.b.t. de leerplanrealisatie in Latijn-Moderne talen, Moderne talen-wetenschappen en Moderne talen-wiskunde). De vakgroep kon echter geen werkjes of ingevulde logboeken van leerlingen voorleggen. Het gesprek met de leraren wees ook uit dat de leraren geen kennis hebben van de inhoud van de 'competentiedag' voor de vijfdejaars en ook het bundeltje Onderzoeksgps niet kennen of gebruiken. De specifieke eindtermen worden in het algemeen te weinig didactisch geoperationaliseerd. Er worden geen (beperkte) theoretische referentiekaders aangereikt eigen aan het wetenschapsdomein van de talen. De leraren hebben onderling geen afspraken gemaakt over de realisatie van de specifieke eindtermen in het eerste en het tweede leerjaar. De jaarplannen vervullen geen ondersteunende functie voor de planning van het onderwijs.

Onderwijsorganisatie De realisatie van de specifieke eindtermen wordt bemoeilijkt door de laattijdige instroom van een aantal leerlingen uit andere studierichtingen van het aso. De klasgroepen zijn echter zeer klein wat een gedifferentieerde aanpak toelaat. Vraag is of de instromende leerlingen het juiste profiel hebben voor het aso.

Evaluatiepraktijk Op basis van de gegevens van het vorige schooljaar werd vastgesteld dat de leerlingenresultaten in de studierichtingen Economie-wiskunde en Economie-moderne talen behoorlijk tot goed zijn. Klasgemiddelden liggen tussen de 60% en de 73%. Er zijn weinig onvoldoendes. Deze resultaten zijn echter weinig richtinggevend voor het studiepeil van de leerlingen aangezien ze niet gebaseerd zijn op een evenwichtig aanbod aan doelen noch op een valide evaluatiepraktijk. De kwaliteit van de toetsing is voor verbetering vatbaar. In toetsen en examens worden nog heel wat contextloze bevragingen van woordenschat en grammatica aangetroffen. Dit strookt niet met de moderne didactische inzichten i.v.m. het talenonderwijs die het leren van grammatica en woordenschat ten dienste stelt van de communicatie. Het reproductief bevragen van inhoud van geziene teksten laat verder niet toe om de leerplandoelen te beoordelen en brengt de validiteit van de evaluatie van functionele kennis in het gedrang. De evaluatie van de vaardigheden vertoont dezelfde hiaten als de lespraktijk. In III,1 berust het cijfer voor de vaardigheden op een behoorlijk aantal evaluatiebeurten. In III,2 is het aantal evaluatiebeurten echter te beperkt om representatief te zijn voor de leerplandoelen. De door de vakgroep beoogde procesgerichte evaluatie bereikt bovendien hierdoor zijn

doel niet. Leerlingen krijgen te weinig leerkansen en feedback over hun leervorderingen. De transparantie van de scoring in de toetsen, examens en opdrachten is voor verbetering vatbaar. Leraarafhankelijk gebruikt men scorewijzers met criteria voor het gericht evalueren van spreekvaardigheid. Vakgerelateerde attitudinale eindtermen worden doorgaans niet beoordeeld. De vakgroep draagt bij tot het attituderapport op schoolniveau. Er konden nauwelijks bewijzen aangeleverd worden van de evaluatie van de specifieke eindtermen.

Leerbegeleiding Bij de klasbezoeken werd vastgesteld dat er doorgaans wordt gewerkt in een stimulerende sfeer. De lessen verlopen soms interactief, dan weer leraargestuurd. De kleine klasgroepen laten gemakkelijk toe dat leerlingen participeren. Hiervan wordt echter nog niet altijd optimaal gebruik gemaakt. Er is beperkte aandacht voor preventieve leerbegeleiding. Leerlingen krijgen doorgaans mondelinge studietips en ondersteunende compendia. De verwachtingen zijn doorgaans transparant. De lessen worden nog te weinig visueel ondersteund. Taken en toetsen worden nog niet altijd voldoende aangewend om het leerproces te ondersteunen. Leerlingen die moeilijkheden ervaren met het Frans kunnen terecht bij hun leraar voor extra uitleg of ondersteuning. Indien een leerling slechte resultaten haalt wordt hij uitgenodigd om permanente remediëring te volgen waarover regelmatig feedback wordt gegeven aan de ouders. Leerlingen worden sterk geresponsabiliseerd t.o.v. het eigen leerproces. De effecten van de remediëring worden globaal opgevolgd bij klassenraden. Voor leerlingen met leerstoornissen worden sticordimaatregelen toegepast. Er worden geen software aangewend om de remediëring te ondersteunen.

Uitrusting De lessen gaan door op de campus Broelkant. De infrastructuur en uitrusting voldoen. Leerlingen kunnen beschikken over audiovisueel materiaal. In III,1 wordt af en toe met audiovisueel materiaal gewerkt; in III,2 nauwelijks. ICT-toepassingen zijn nog niet echt geïntegreerd in de onderwijspraktijk. Lokalen zijn niet aangekleed met didactisch ondersteunend materiaal.

Deskundigheidsbevordering De leerlingen van studierichtingen Economie-wiskunde en Economie-Moderne talen volgen de lessen op de campus Broelkant. De leraren nemen deel aan het vakoverleg voor Frans in het aso samen met de leraren van de Leiekant en zijn betrokken bij de recente ontwikkelingen m.b.t. het maken van leerlijnen en het bijsturen van de evaluatiepraktijk. Mits de nodige deskundigheidsontwikkeling enerzijds en een systematische aansturing en ondersteuning door de schoolleiding anderzijds, is de vakgroep in staat de vernoemde lacunes in de leerplanrealisatie zelfstandig weg te werken.

4.1.1.13 Wiskunde in aso III Economie-wiskunde, Wetenschappen-wiskunde, Latijn-wiskunde, Moderne talen-wiskunde en Grieks-wiskunde (leerplannummer D/2004/7841/019)

Voldoet niet

In derde graad aso in de studierichtingen van de pool wiskunde worden de eindtermen en de leerplandoelstellingen van het leerplan wiskunde in onvoldoende mate gerealiseerd. Leerplandoelen en eindtermen met betrekking tot onderzoekscompetentie worden niet aangeboden, terwijl uitbreidingsdoelen uitgebreid worden behandeld. De onderzoeksvaardigheden worden bijgevolg ook niet geëvalueerd.

Onderwijsaanbod De leerplandoelen en specifieke eindtermen met betrekking tot de onderzoekscompetentie (ET20, ET21 en ET22) worden niet aangeboden terwijl een breed gamma aan uitbreidingsdoelstellingen met veel diepgang wordt behandeld. Enkel in de studierichting Economie-wiskunde worden in III,1 de leerlingen via gerichte opdrachten geconfronteerd met de verschillende stappen in het onderzoeksproces zoals het aanleggen van een logboek, de uitvoering van een stappenplan, het rapporteren van en het reflecteren over de onderzoeksresultaten. Deze opdracht leidt echter niet tot de uitvoering van een onderzoeksopdracht in III,2 waardoor de vaardigheden niet worden getransfereerd. In alle andere studierichtingen behorend tot de pool wiskunde wordt noch in III,1 noch in III,2 functioneel gewerkt aan de onderzoekscompetentie waardoor de leerplandoelen van het specifieke gedeelte niet worden gerealiseerd. De overige leerplandoelen worden met veel diepgang en samenhang behandeld. De vakgroep is, mits de nodige vorming en ondersteuning, in staat de vernoemde lacunes in de leerplanrealisatie zelfstandig weg te werken.

Uitrusting De materiële uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren voldoet. De computerklassen zijn voldoende toegankelijk er zijn voldoende ICT-middelen aanwezig. De algemene eindterm in verband met ICT en de ICT-verwachtingen in de leerplannen worden in voldoende mate gerealiseerd, maar er zijn groeikansen. Ondanks de aanwezigheid van computerlokalen voor ICT-ondersteuning en het feit dat alle klaslokalen voorzien zijn van een computer met beamer, worden algebraïsche en meetkundige pakketten slechts beperkt ingezet om het leerproces te ondersteunen. De leerlingen beschikken over een grafisch rekentoestel maar de meerwaarde van ICT-gebruik bij het aanreiken en het verwerken van de leerstof wordt nog niet optimaal benut.

Evaluatiepraktijk In alle lesgroepen streeft men een hoog niveau na en het bereiken van dat niveau lukt goed. Bij de evaluatie gaat men veeleer uit van de leerinhouden en verliest men soms de relatie tussen de vragen en de leerplandoelen uit het oog. Er wordt voornamelijk uitbreidingsleerstof getoetst terwijl men de mate waarin de leerlingen de basisleerstof hebben verwerkt in beperkte mate onderzoekt. Sommige vragen overstijgen duidelijk de verwachtingen van het leerplan. De examens hebben een redelijke lengte, een relatief hoge moeilijkheidsgraad en zijn voornamelijk gericht op rekenvaardigheden terwijl de andere vakgebonden vaardigheden (tekenvaardigheden, denk- en redeneervaardigheden, probleemoplossende vaardigheden, wiskundige

taalvaardigheden) in beperkte mate aan bod komen. Vele vragen peilen naar identiek dezelfde doelen terwijl andere weinig of niet worden bevraagd. De evaluatie is veeleer kennis- en toepassingsgericht dan competentiegericht.

De vastgestelde hiaten in het aanbod weerspiegelen zich in de evaluatie waardoor niet wordt nagegaan of de leerlingen het gehele leerplan in voldoende mate hebben verwerkt.

De evaluatie verloopt over het algemeen zeer transparant. Elke toets wordt voorzien van een puntenverdeling en de toetsen worden nauwgezet verbeterd.

De vakgroep is nog op zoek naar een doeltreffende manier om attitudes in de evaluatie op te nemen. Op vakgroepe niveau werden hieromtrent enkele afspraken gemaakt maar de invulling vertoont leraargebonden verschillen.

Leerbegeleiding De communicatie met de leerlingen is overwegend stimulerend en gericht op zowel inzet als prestatie. De leerlingen worden met veel zorg als individu benaderd en de lessen verlopen op een kalme en gestructureerde wijze. De leraren voorzien in remediërende leerbegeleiding meestal onder de vorm van extra uitleg, extra oefeningen of een inhaaltoets. Ondanks de heterogeen samengestelde lesgroepen wordt geen binnenklasdifferentiatie toegepast en blijkt de frontale aanpak en het klassieke onderwijsgesprek de norm. De leraren streven een hoog niveau van cognitieve vaardigheden en rekenvaardigheden na alleen wordt de preventieve leerbegeleiding niet altijd even efficiënt afgestemd op de noden van alle leerlingen. De vakgroep werkte recent enkele verticale leerlijnen uit die een steeds toenemend niveau van leerstofverwerking beschrijven. De uitgewerkte leerlijnen zijn vooralsnog voornamelijk gericht op het aanbod en slechts in beperkte mate op de evaluatie waardoor de effectiviteit op dit ogenblik moeilijk is te meten en een systematische aanpak van 'leren leren' doorheen de graden niet wordt gegarandeerd. Vooralsnog is de impact op de klasvloer zeer beperkt en heeft deze oefening niet geleid tot een grotere gelijkgerichtheid met betrekking tot het voorkomen en remediëren van eventuele tekorten beperkt. Om de interesse en het enthousiasme bij de leerlingen te prikkelen neemt de school deel aan de verschillende wiskundeolympiades en andere wedstrijden. Tevens wordt in het complementair gedeelte van de derde graad een aanvulling van de wiskunde aangeboden onder de vorm van extra lestijden of een deelname aan het 'Junior College'.

Deskundigheidsbevordering De vakgroep wiskunde bestaat uit gedreven en vakbekwame leraren die oog hebben voor het 'niveau' van de aangeboden leerstof en die een goede relatie met de leerlingen nastreven. De vakgroep houdt (soms onbewust) sterk vast aan tradities en heeft niet altijd oog voor de veranderende onderwijsrealiteit (competentiegericht leerplan, instroom, ...). De vakgroepwerking wordt door de drie campussen ('kanten') gezamenlijk georganiseerd maar de uitwerking van de afspraken wordt overgelaten aan elke individuele 'kant'. Op de campus 'Leiekant' stoelt de vakgroepwerking louter op informele contacten en is er weinig formeel overleg. Vakinhoudelijke aspecten worden in beperkte mate besproken en een discussie over activerende

werkvormen en competentiegericht evalueren werd nog niet gevoerd. De planningsdocumenten worden waar mogelijk gemeenschappelijk opgesteld en zijn in voldoende mate geënt op de leerplandoelstellingen. Het gebruik van de jaarplanningen als dynamische planningsdocumenten is leraargebonden.

Tijdens de twee schooljaren voorafgaand aan de doorlichting hebben enkele leraren voornamelijk vakgerichte nascholing gevolgd. De multiplicatie van de inhouden is veeleer beperkt.

4.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex secundair, art. 15, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex secundair, art. 15, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex secundair, art. 15, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

4.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex secundair, art. 111 en 112)	ja
• de bijdrageregeling en afwijkingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• het evaluatiestelsel met inbegrip van de remediëingsmaatregelen	ja
• de verhaalmogelijkheden tegen eindbeslissingen van klassenraden over leerlingen	ja
• studie-, orde en tuchtreglement waarbij het studiereglement de grote krachtlijnen van de organisatie van de studies bevat	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen (codex secundair, 110/1 t.e.m. 110/27)	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex secundair, art. 15, 7°)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex secundair, art. 15, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex secundair, art. 115, 4)	ja
Respecteert de school voor gewoon secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex secundair, art. 254, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex secundair, art. 115, tweede en derde alinea 252, § 1b en 252, § 2)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex secundair, art. 115, tweede en derde alinea 252, § 1b en 252, § 2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex secundair, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

5 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

5.1 Curriculum

5.1.1 Onderwijsaanbod

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, ontwikkeling.

Motivering

De pedagogische eenheid De Pleinschool heeft een sterk gestroomlijnd onderwijsaanbod verdeeld over drie bij elkaar nabijgelegen campussen. De aangeboden basisopties en beroepenvelden in de eerste graad A-stroom en B-stroom, gelegen op de campus Groeningekant, sluiten naadloos aan bij de keuzemogelijkheden van de tweede en de derde graad. Enkel voor het pakket mode in het beroepsvoorbereidend leerjaar is er in de school geen vervolgonderwijs mogelijk. In de tweede en de derde graad worden enerzijds een breed studieaanbod in het aso aangeboden. Anderzijds heeft de school een coherent aanbod aan handelsrichtingen in het tso en het bso. Voor de bovenbouw werden de studierichtingen met Economie (aso) en deze uit het studiegebied Handel (tso-bso), bij wijze van thematische clustering, op de campus Broelkant ondergebracht, terwijl de overige studierichtingen van het aso gelegen zijn aan de campus Leiekant.

De drie deelscholen leveren de nodige inspanningen om de leerlingen van de eerste graad kennis te laten maken met het studieaanbod op de andere campussen. Ongeveer 85% van de leerlingen van de eerste graad stromen door naar één van de eigen studierichtingen in de bovenbouw. Leerlingen worden door het CLB geïnformeerd over studierichtingen in andere scholen die niet door de Pleinschool worden aangeboden.

De eerste graad telt 19% van de totale leerlingenpopulatie van de Pleinschool. In de B-stroom zijn er evenwel zeer weinig leerlingen. De school is vragende partij om het aanbod in het beroepsvoorbereidend leerjaar te verruimen naar Verzorging-voeding maar stuit hierbij op een programmatiestop. Het totaal aantal leerlingen in de eerste graad daalt licht. De overgrote meerderheid van de leerlingen volgt een studierichting in het aso (60%). De dichtstbevolkte studierichtingen in de tweede graad zijn Wetenschappen, Humane wetenschappen en Latijn en, in de derde graad, Humane wetenschappen en Wetenschappen-wiskunde. Het bso telt 8% van de leerlingen en het tso 13% met als meest bevolkte studierichtingen Kantoor en Handel. In deze onderwijsvormen is er een dalende trend qua leerlingenaantallen sinds 2007.

Het onderwijsaanbod is verdeeld over drie administratieve nummers die niet overeenstemmen met de eigenlijke scholen op de respectieve campussen. De administratieve indeling is het resultaat van een nauwkeurige berekening van de scholen om zoveel mogelijk gebruik te maken van de minimumpakketten en de extra omkadering die ermee gepaard gaat.

De Pleinschool staat op dit ogenblik voor de uitdaging van de fusie in september 2013 met het Sint-Amandscollege campus Diksmuidekaai (toekomstige Guldensporencollege), dat een grotendeels overlappend aanbod aan studierichtingen heeft in de eerste graad, het aso en het tso. Ze voert hierover een doelgerichte communicatie met het schoolteam, de leerlingen en de ouders.

Naast het aanbod aan studierichtingen, is de invulling van het onderwijsaanbod sterk doordrongen van de schoolvisie, gekenmerkt door “vijf pijlers op het schip van de vernieuwing”: zorg, kansen, open kijk, kwaliteit en cultuur. Algemeen kan gesteld worden dat de respectieve directies consequent vanuit deze invalshoeken doelgerichte beleidslijnen uittekenen, acties ondernemen in samenwerking met het

schoolteam, communiceren met alle schoolpartners, evalueren en bijsturen. De scholen hebben in heel wat opzichten succes geboekt. De school kan zich nog verder ontwikkelen in het betrekken van het volledige schoolteam bij de beleidsopties zodat de beleidslijnen schoolbreed geïmplementeerd worden. Voorts zijn er campusafhankelijk mogelijkheden tot verbetering en verfijning van een aantal aspecten (zie hieronder).

De eerste graad-school (campus Groeningekant) besteedt heel wat aandacht aan zorg. Dit komt sterk tot uiting in het klassenuurtje, waar leerlingen 'leren leren' en er aandacht is voor transparante communicatie i.v.m. alle aspecten van de studiebegeleiding en schoolactiviteiten. Er zijn structureel ingebouwde inhaallessen voor Frans, wiskunde en Nederlands. Leerlingen krijgen de kans om tijdens de middag onder begeleiding te studeren, aan groepsopdrachten te werken met een weloverwogen aanpak of in het openleercentrum (OLC) remediëringsoefeningen te maken. Er zijn sessies spellingsremediëring. Leerlingen kunnen naar de huiswerkklas en anderstaligen kunnen taalondersteuning genieten voor Nederlands en Frans. Leraren nemen de taak ter harte om leerlingen ook individueel te remediëren bij problemen voor het vak. De efficiëntie van deze ondersteunende maatregelen worden door diverse stuur- en werkgroepen regelmatig geëvalueerd en bijgestuurd. Hun impact op de leerlingresultaten wordt globaal opgevolgd via de klassenraden.

Het aanbod aan zorg wordt verdergezet in de tweede en de derde graad. In het tso en bso (campus Broelkant) kunnen leerlingen ook drie maal per week op vrijwillige basis naar de huiswerkklas. Taalzwakke en anderstalige leerlingen kunnen op woensdagnamiddag op een minder schoolse manier werken aan hun taalvaardigheid in de stadsbibliotheek. Niettegenstaande heel wat leerlingen zorg nodig hebben, stelt de school vast dat weinig leerlingen van het ondersteuningsaanbod gebruik maken. De directie verwacht dat leraren ook individuele remediëring aanbieden, wat leraarafhankelijk wordt opgevolgd. In het aso (campus Leiekant) vertrouwt men de leerbegeleiding vooral toe aan de vakleraren en de klastitularissen die doorgaans de eerstelijnszorg consequent voor hun rekening nemen.

Aansluitend bij de visie op zorg, open kijk en kansen, heeft De Pleinschool belangrijke stappen gezet m.b.t. competentiegericht onderwijs, waaraan elk van de drie deelscholen een eigen invulling heeft gegeven. De initiatieven ontwikkeld in de proeftuinen zijn uitgebouwd tot reële onderwijskundige beleidsconcepten en structureel verankerd in de schoolwerking. Deze initiatieven worden nog verder uitgebreid en bijgestuurd waar nodig. De respectieve directies ondersteunen de competentiegerichte vernieuwing door te voorzien in de materiële en infrastructurele randvoorwaarden en in professionalisering van het team via interne en externe nascholingen, vormen van intervisie en gerichte communicatie.

In de eerste graad is het begeleid zelfstandig leren structureel geïntegreerd in de vakken Frans, wiskunde en Nederlands. Het doel is dat leerlingen zelfstandig leerstof leren verwerken en hierbij planningsvaardigheden, een werkmethode en attitudes als doorzettingsvermogen en resultaatgerichtheid ontwikkelen. Via zelfevaluatie worden ze actief bij hun studiegerichte attitudeontwikkeling betrokken en krijgen ze hierover feedback in het 'competentierapport'. De gecoördineerde wijze waarop de schoolleiding deze lessen plant en de gestructureerde wijze waarop de vakgroepen de lessen organiseren en de materialenbank beheren, vormen een voorbeeld van goede praktijk. De school bereikt haar doelstelling. Er is evenwel nog ruimte voor verbetering in de inhoudelijke invulling van de lessen die sterk gericht zijn op het verwerven van kennis en minder op het ontwikkelen van vaardigheden voor de betrokken vakken. Andere vakgroepen worden aangemoedigd om het begeleid zelfstandig leren te implementeren in hun vakken. Leraar- en vakafhankelijk treft men activerende werkvormen aan die het leerrendement verhogen en de autonomie van de leerlingen bevorderen. Toch werd tijdens de doorlichting vastgesteld dat de traditie van het frontale lesgeven nog sterk leeft. Het schoolbreed implementeren van de vernieuwing is nu aan de orde.

Het tso en bso zet sterk in op het ontwikkelen van competenties binnen het beroepsprofiel van de leerlingen. In dat kader werden een aantal jaren geleden het concept en de evaluatie van de geïntegreerde proef en de stages volledig bijgestuurd. Een gip-dag met workshops in het ondernemerscentrum te Kortrijk plaatst de gip in een bedrijfsgericht perspectief. Het projectwerk wordt frequent aangewend als didactische

werkvorm om geïntegreerd te werken aan kennis, vaardigheden en attitudes. De evaluatie biedt een hoge informatiewaarde voor leerlingen die ook worden aangesproken op hun zelfregulerend vermogen via zelf- en peerevaluatie. Op basis van de doorlichting van de studierichting Handel en Boekhouden-informatica werd vastgesteld dat de vakgroepen zowel voor het projectwerk als voor de gip kwaliteitsvol werk leveren. Via intensieve samenwerkingsverbanden slaagt de school erin om haar leerlingen binnen en buiten de schoolmuren in contact te brengen met de bedrijfswereld.

In het aso krijgt het competentieleren vooral gestalte binnen het complementair gedeelte (modules en vrije ruimte), waarmee de school er ontegensprekelijk in slaagt om een aantal interessante vernieuwingen te realiseren. In de tweede graad Wetenschappen, Economie, Latijn en Grieks wordt de specifieke vorming versterkt met bijkomende lestijden. In de derde graad kunnen leerlingen kiezen voor één of meerdere projecten, (mini)-cursussen en/of het maken van een eindwerk over een vrij onderwerp. Het ervaringsgericht, zelfstandig en onderzoekend leren en de onderzoekscompetentie worden vooral in de module 'projectwerk', de module 'eindwerk' en in een aantal andere modules (bijv. economie, wetenschappen, geschiedenis, filosofie, biochemie,...) geconcretiseerd. Recentelijk heeft de werkgroep projectwerk een bundel Onderzoeksgps samengesteld voor alle leerlingen van de derde graad ter ondersteuning van de realisatie van de specifieke eindtermen onderzoekscompetentie in alle polen. Er werd voorts een competentiedag georganiseerd voor alle vijfdejaars als introductie voor het verwerven van de onderzoekscompetentie in de polen en de vrije ruimte. De schoolbrede implementatie van deze twee initiatieven is nog in volle ontwikkeling. Sommige modules benadrukken veeleer de inhoudelijke kenniscomponent. Een aantal modules worden in een verregaande samenwerking met de universiteiten en hogescholen aangeboden. Tijdens de doorlichting werd vastgesteld dat het ervaringsgericht leren, de activerende werkvormen en het werken aan onderzoekscompetentie stilaan beginnen door te sijpelen tot het verplichte curriculum, waar enerzijds voorbeelden van goede praktijk worden aangetroffen (bijv. onderzoeksopdrachten Moderne talen en Humane wetenschappen) maar anderzijds ook nog sterk kennisgerichte benaderingen van onderwijs en een frontale doceerstijl worden aangetroffen. De school staat voor de uitdaging om het draagvlak voor de onderwijsvernieuwing te verruimen en hierbij het evenwicht te bewaken tussen de werklust voor de leerlingen in het complementaire gedeelte en in het verplichte curriculum.

Het ICT-beleid in de scholen kadert eveneens in de beleidsoptie om eigentijds competentiegericht onderwijs aan te bieden. De Pleinschool beschikt over een uitgeschreven beleidsvisie, gestoeld op het pedagogisch project. Er worden permanent inspanningen geleverd om het computerpark uit te breiden en te onderhouden. De school organiseert tal van interne en externe nascholingen om het hele schoolteam computervvaardig te maken. Op alle campussen kunnen leerlingen die thuis niet over een computer beschikken, op school werken met computers.

In de eerste graad worden de ICT-vaardigheden uit de vakoverschrijdende eindtermen aangeboden via de verschillende vakken. Leraren kunnen rekenen op de coördinatoren voor de inhoudelijke coördinatie en voor ondersteuning bij het maken en geven van de ICT-sessies. Bij het begin van de eerste graad wordt het niveau van de computervvaardigheden van leerlingen in kaart gebracht. Om de leerwinst te kunnen meten wordt dit in het tweede leerjaar herhaald. Leerlingen met achterstand kunnen tijdens de middagspeeltijd inschrijven op extra sessies. ICT-toepassingen worden ook gebruikt voor de lessen begeleid zelfstandig leren en het OLC wordt verder ook gebruikt om remediëring aan te bieden.

In de tweede en derde graad van het aso, het tso en het bso verloopt de integratie van ICT in de lespraktijk vak- en leraarafhankelijk met wisselend succes. Projectiemogelijkheden worden steeds meer gebruikt door leraren en leerlingen. Ook het internet en het elektronisch platform worden als hulpmiddelen gebruikt. Op de Leiekant is er een OLC dat actief wordt gebruikt door de leerlingen in het kader van projectwerk en onderzoeksopdrachten. Het is een blijvende opdracht voor de scholen om alle leraren mee te laten varen op het "schip van de vernieuwing".

De drie deelscholen hebben een sterke traditie van brede harmonische vorming, waarvan de conceptuele ontwikkeling en organisatie wordt ondersteund door zelfsturende werkgroepen. Via talrijke activiteiten binnen de brede vorming streven de scholen ook doelgericht de vakoverschrijdende eindtermen na.

Ze doen beroep op schoolinterne competenties alsook op externe organisaties en personen voor de realisatie van deze vormingscomponent. In het kader van de ontwikkeling van een open kijk op de wereld en van het kansenbeleid worden talrijke middagactiviteiten aangeboden met een zeer diverse invulling (creatief, cultureel, sportief, ...). De leerlingen van de eerste graad en van het aso participeren via de werking van de leerlingenraad aan de organisatie van de activiteiten. Leerlingen worden uitgedaagd om deel te nemen aan wedstrijden. De scholen hebben al verschillende laureaten gehad. Voor het tso en bso werd een samenwerkingsverband gecreëerd met de cel cultuur van de stad Kortrijk om de meer financieel en sociaal kwetsbare leerlingen aan te moedigen tot het ontdekken van hun talenten via deelname aan korter lopende activiteiten. De deelnemingsgraad aan de activiteiten in de eerste graad en in het aso is exponentieel. In het tso en bso is de deelnemingsgraad minder hoog. De directie heeft voorzien om in de toekomst de leerlingen meer te betrekken bij de organisatie van de activiteiten om zo een grotere betrokkenheid te bewerkstelligen.

De scholen evalueren systematisch de initiatieven en sturen deze bij. De eerstegraadsschool brengt haar onderwijsaanbod in verband met het studiesucces van de leerlingen in het vervolgonderwijs en met het welbevinden van de leerlingen als indicatoren voor kwaliteit. Ze scoort hier goed. De aso-school heeft ook een globaal zicht op de impact van haar onderwijsaanbod op het studiesucces in het hoger onderwijs. Algemene vaststelling is dat de leerlingen goede studieresultaten halen wanneer ze realistisch kiezen.

5.2 Evaluatie

5.2.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid.

Motivering

De school beschikt niet over een uitgeschreven visie op evalueren maar werkte wel uitgebreide procedures uit met betrekking tot rapporteren.

Voor de uitwerking van het evaluatiebeleid steunt het beleid op het pedagogisch project dat voldoende gekend is door alle actoren. De evaluatie streeft drie specifieke beleidsdoelen na. Vooreerst wil men de leerlingen stimuleren om hun prestaties (op alle domeinen) te optimaliseren en wil men aan de leerling een realistisch beeld geven van zijn eigen kennen en kunnen. Op deze wijze draagt de evaluatie sterk bij tot de uitbouw van de schoolloopbaanbegeleiding die vooral focust op het creëren van haalbare verwachtingen. Ten slotte tracht men zowel kennis, vaardigheden als attitudes in de evaluatie op te nemen om het competentiegericht karakter te versterken.

De impliciete visie op evalueren kan bij de leraren rekenen op een breed draagvlak. De afspraken met betrekking tot het rapporteren over resultaten zijn duidelijk en iedereen houdt zich gelijkgericht aan de richtlijnen. Bij de evaluatie vertaalt elke vakgroep de afspraken in de toetsen en examens. Niet elke vakgroep of leraar geeft echter dezelfde interpretatie aan de vooropgestelde doelen waardoor de evaluatie (sterke) vakgroeafhankelijke en/of leraarafhankelijke verschillen vertoont.

Bij de deliberatie wordt een weging gemaakt waarbij het dagelijks werk voor 30% en de examens voor 70% worden verrekend in het jaartotaal.

Bij voorgaande vaststelling dienen twee kanttekeningen geplaatst.

Vooreerst wordt er bij de deliberatie rekening gehouden met veel meer dan alleen de cijfergegevens en wordt een attest toegekend op basis van de brede ontwikkeling van de leerling als individu. Men neemt de vorderingen van de leerling als uitgangspunt en controleert of de eindtermen en leerplandoelen in voldoende mate zijn bereikt om te slagen in het daaropvolgende jaar.

Bovendien verrekenen sommige vakgroepen (delen van) opdrachten die de leerlingen tijdens het schooljaar afwerken in het examencijfer waardoor de bij de weging vooropgestelde verhouding in praktijk veeleer 'flexibel' wordt gehanteerd.

Niet voor alle vakken worden er in elke graad of onderwijsvorm examens georganiseerd. Soms hanteert men een combinatie van gespreide en permanente evaluatie. Voor het eerste jaar B-stroom en het tweede beroepsvoorbereidend jaar gebruikt het lerarenteam uitsluitend deze vorm van evalueren.

Men organiseert instapcursussen en instaptoetsen voor diverse vakken om de leerlingen te ondersteunen en om de voorkennis en evolutie in kaart te brengen. STICORDI maatregelen zijn goed uitgewerkt en worden meestal strikt opgevolgd. De school organiseert tevens schakelcursussen voor leerlingen die van studierichting wensen of dienen te veranderen.

Het summatieve karakter van de evaluatie primeert veelal op het formatieve wat mede verklaart waarom de evaluatiegegevens slechts in beperkte mate oorzaak zijn van bijsturing van het onderwijskundig handelen van de leraren. Het beleid vertrouwt sterk op het zelfregulerend effect van de vakgroepen alleen blijkt de vakgroepwerking te weinig efficiënt om deze opdracht zelfstandig uit te voeren.

Het beleid volgt het respecteren van de uitgewerkte procedures voor de rapportering nauwgezet op en gaat ervan uit dat dit voldoende garanties biedt om de validiteit van de evaluatie te garanderen. Dit blijkt echter niet noodzakelijk het geval.

De spreiding van de evaluatie over de verschillende leerplandoelen is niet voor alle vakken even sterk uitgewerkt en de validiteit van de vragen is vakgroepafhankelijk. De bewaking van de validiteit en de inhoudelijke bijsturing van de evaluatie wordt volledig overgelaten aan de vakgroepen. De grote autonomie die de vakgroepen hieromtrent krijgen veroorzaakt sterke verschillen.

Men kiest (bewust en onbewust) voor een sterke verwevenheid van de verschillende processen binnen de school (leerbegeleiding, socio-emotionele begeleiding, rapportering, de sterk ontwikkelde schoolloopbaanbegeleiding, ...). Ondanks de positieve invloed van de degelijk uitgewerkte procedures en de diverse processen die een invloed hebben op de evaluatiepraktijk, moet het beleid het proces evaluatie als 'zuiver proces' nog uitwerken. De school maakt te weinig onderscheid tussen de diverse processen waarvan ze de kwaliteit dient in te schatten en door die verwevenheid kan men de kwaliteit van elk proces afzonderlijk moeilijk meten.

De school hanteert een systeem van waarschuwingen waarbij een leerling met een gedelibereerde onvoldoende voor een vak in het daaropvolgende jaar strikt wordt opgevolgd door de leraren en de klassenraad.

De geïntegreerde proef (campus 'Broelkant') wordt kwaliteitsvol voorbereid, georganiseerd en uitgevoerd. Het inhoudelijk concept staat in relatie tot het studierichtingsprofiel.

De verhouding kennis, vaardigheden en attitudes en de verhouding basis-/uitbreidingsleerstof behoort eens te meer tot de autonomie van de vakgroepen waardoor er ook hier grote verschillen ontstaan. Er zijn wel schoolbrede afspraken gemaakt omtrent het meten van en rapporteren over de (meestal algemene) attitudes van de leerlingen en de doorgelichte vakgroepen volgen de richtlijnen rigoureus op.

Aan vastgestelde tekorten wordt een ruim aanbod aan remediëringsinitiatieven gekoppeld die tevens door de vakleraar, de klasleraar en de leerlingenbegeleiders strikt worden opgevolgd. Leerlingen worden aangemoedigd de remediëringsopdrachten bij te houden in een logboek. De attesteringscijfers tonen aan dat deze initiatieven dikwijls hun effect niet missen. Vastgestelde tekorten of lage scores vormen niet altijd een reden voor de vakgroepen om het eigen handelen bij te sturen of een vakinhoudelijke analyse van de resultaten te maken.

De motivering van de B- en C- attesten verloopt grondig, zeker in de eerste graad en in de tweede en derde

graad aso. Er dient te worden opgemerkt dat de school relatief weinig B- en C- attesten uitreikt.

De school hanteert een systeem van dagwerkrapporten en trimesterrapporten waarbij naast de zuivere cijfergegevens ook vakcommentaren en al dan niet verplichte remediëringsinitiatieven kunnen worden geformuleerd. Op beide rapporten worden tevens lesgroepgemiddelden vermeld. Het jaarrapport groepeerde al deze gegevens met het oog op de deliberatie.

Twee keer per jaar (voor het zesde jaar slechts een keer per jaar) wordt een attituderapport opgesteld waarbij de leerling feedback krijgt over voornamelijk gedragsattitudes. Hiervoor wordt een vereenvoudigde SAM-schaal (schaal attitudemeting) gebruikt. De beschreven attitudes verschillen naargelang de graad of onderwijsvorm.

In het leerlingenvolgsysteem worden de studieresultaten, remediëringen, vakantietaken, bevestigingen, informatie betreffende de socio-emotionele begeleiding, ... samengebracht. De wijze waarop de school deze gegevens inventariseert en efficiënt gebruikt bij de ondersteuning van de leerling is een voorbeeld van goede praktijk.

Indien er een B- of C-attest wordt toegekend verwijst men in het rapportcommentaar consequent naar de procedure om de beslissing te betwisten. Op de campus 'Broelkant' wordt van de leraren verwacht dat elk B- of C- attest wordt gemotiveerd door een lijst van de niet gerealiseerd doelen (voor elk vak) op te stellen. Op de campussen 'Groeningekant' en 'Leiekant' wordt dit slechts gevraagd indien de beslissing van de klassenraad wordt betwist. Een steekproef wijst uit dat de opgestelde lijst niet altijd even strikt correleert met de vaststellingen bij de examens. Deze 'ruis' wordt mede veroorzaakt door het feit dat niet alle evaluaties op een even valide manier te linken zijn aan de leerplandoelen.

6 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

De pedagogische eenheid v.z.w. De Pleinschool bestaat uit drie administratieve deelscholen, De Pleinschool A, De Pleinschool C en De Pleinschool E. Het onderwijsaanbod is verdeeld over drie bij elkaar nabijgelegen campussen. Op de campus Groeningekant wordt de eerste graad van deze drie scholen georganiseerd. De campus Broelkant huisvest het tso, bso en de studierichtingen met economie. De overige studierichtingen van het aso bevinden zich op de campus Leiekant.

Een algemeen directeur staat in voor het definiëren, dragen en implementeren van het algemeen, het strategisch en het middelenbeleid. Elke campus wordt aangestuurd door één directeur of door een directieteam van twee directeurs. De scholen realiseren een verregaande samenwerking op verschillende domeinen en delen een duidelijke missie en waarden. Wat de praktische uitwerking van de gemeenschappelijke visie betreft, heeft elke campus een grote vrijheid.

Vanwege de grootschaligheid blijft de samenwerking met de scholengemeenschap beperkt tot het strikt noodzakelijke.

De algemene pedagogische visie is gemeenschappelijk voor De Pleinschool (drie campussen) en steunt op vijf pijlers: kwaliteit, zorg, kansen, open kijk en cultuur. Vanuit deze invalshoeken tekenen de respectieve directies van de drie campussen consequent doelgerichte beleidslijnen uit die opgenomen zijn in een geïntegreerd beleidsplan met langetermijndoelen en strategische doelen. De beleidsvisie wordt verder geconcretiseerd in het schoolreglement en in een aantal visieteksten o.a. over het ICT-beleid en de rapporteringspraktijk. Er is een impliciete visie over de evaluatiepraktijk.

Het beleid van De Pleinschool kenmerkt zich door een prospectief financieel en logistiek beleid. Om de kosten leefbaar te houden opteerde de v.z.w. voor een verregaande samenwerking met het Sint-Amandscollege, campus Diksmuidekaai (toekomstige Guldesporencollege). Een masterplan voorziet in oplossingen voor de infrastructurele problemen. De vestiging Broelkant zal einde dit schooljaar sluiten en op de Diksmuidekaai komt er een nieuw gebouw.

Vorig schooljaar heeft de Pleinschool een nieuw elan gegeven aan het talenbeleid met als belangrijkste doel het draagvlak op de drie campussen te vergroten. De respectieve schooldirecties ondersteunen de werking door te voorzien in een campusoverstijgend coördinatieteam en drie campusgebonden werkgroepen. Het coördinatieteam volgt een nascholingstraject. Er werden een nieuwe visietekst en beleidsplan ontwikkeld. Op basis van recentelijk afgenomen enquêtes bij de leraren werkt men aan het maken van een beginsituatieanalyse en aan sensibilisering voor talenbeleid in de lespraktijk. De school bevroeg ook de leerlingen met als doel om de taalzwakke leerlingen te identificeren. Er zijn ondersteunende maatregelen voor taalzwakke leerlingen en stimulerende maatregelen voor taalsterke leerlingen. Via reizen en middagactiviteiten besteden de scholen aandacht aan moderne vreemde talen. Het implementeren van het talenbeleid in de vakken is nu aan de orde.

De campusoverstijgende schoolraad en de campusgebonden leerlingenraad spelen hun decretale en specifieke rol. De regelgeving wordt in het algemeen strikt nageleefd.

De Pleinschool heeft een traditie van kwaliteitszorg. Om zicht te krijgen op haar kwaliteit doet zij beroep op externen. Vanuit de European Foundation for Quality Management verkreeg zij een kwaliteitslabel in 2010. Deze audit bracht haar er ook toe om verbetertrajecten uit te bouwen m.b.t. verschillende aspecten van de werking en m.b.t. het meer zichtbaar maken van de effecten van diverse organisatorische aspecten van de schoolwerking via systematische metingen. Er is in het algemeen veel aandacht voor het voeren van een strategisch beleid waarvoor ook kritische succesfactoren en indicatoren worden bepaald. Men werkt op

alle campussen aan een breed kwaliteitszorgsysteem door interne en externe partners te betrekken bij de schoolwerking.

Het welbevinden van leerlingen en personeelsleden wordt regelmatig onderzocht. De vakgroepen worden aangezet om via actieplannen en prioritering van doelen systematisch aan kwaliteit te werken. Er worden gegevens verzameld over de resultaten van de onderwijskundige processen zoals attestering, leerlingstromen, studiekeuze en slaagkansen in het vervolgonderwijs.

Er zijn voldoende generieke kwaliteitswaarborgen om de vastgestelde tekorten voor de leerplanrealisatie zelfstandig weg te werken.

De dagelijkse leiding op de campus Leiekant is in handen van twee directeurs. Hun taken zijn duidelijk omschreven; elk hebben ze een verantwoordelijkheid over een graad. Ze willen samen een begeleidend en coachend directieteam vormen.

Om de schoolorganisatie te stroomlijnen zijn voor de meeste items visieteksten uitgewerkt. De concretisering van het evaluatie- en het talenbeleid zit nog in een ontwikkelingsfase. Andere items zijn reeds meer verankerd in de werking van de school. De meeste personeelsleden blijken doordrongen van het eigen pedagogisch project. De vijf pijlers waarop dit project steunt, worden consequent onder de aandacht gebracht onder andere tijdens personeelsvergaderingen.

Het directieteam laat zich bij de visieontwikkeling en de besluitvorming ondersteunen en inspireren door de stuurgroep, de adviesraad, de pedagogische cel en de innovatiegroep. Het beleid heeft de laatste jaren ruimte gecreëerd om onderwijsvernieuwing binnen te brengen in de school. Via de proeftuinen en de project- en modulewerking zijn innoverende initiatieven ontwikkeld binnen een complementair curriculum, in mindere mate binnen het verplichte curriculum.

Het communicatiebeleid is open en transparant. Personeelsvergaderingen, nieuwsbrieven en het frequente informele overleg dragen hiertoe bij. Het is voor het korps duidelijk welke beleidsverantwoordelijke aan te spreken. Wie wil, kan participeren en mee het beleid vorm geven. De directie probeert creativiteit bij het personeel zoveel mogelijk te stimuleren met veel autonomie voor de participanten. Goede praktijkvoorbeelden worden in de 'spotlight' geplaatst tijdens personeelsvergaderingen. De vakgroepen worden aangemoedigd om te werken volgens de kwaliteitscirkel PDCA (plan-do-check-act).

De campusoverstijgende schoolraad en de campusgebonden leerlingenraad spelen hun decretale en specifieke rol. De regelgeving wordt in het algemeen strikt nageleefd.

Jaarlijks wordt tijdens de plandagen de efficiëntie van de pedagogische werking in kaart gebracht en worden de nodige bijsturingen uitgevoerd. Men streeft een evenwicht na tussen traditie en innovatie en houdt bij het doorvoeren van vernieuwingen steeds rekening met de draagkracht van de school. Een duidelijk voorbeeld van de invoering van een gedragen vernieuwing is het remediëringsbeleid.

Met elke leraar is reeds minstens twee keer een functioneringsgesprek gevoerd. Op die manier krijgt elk personeelslid regelmatig feedback op een formele wijze, naast de vele informele feedback. Daarnaast krijgen de personeelsleden de kans feedback te geven aan het beleid. Elk personeelslid is duidelijk op de hoogte van zijn/haar taak binnen de organisatie. Met het oog op transparantie betreffende de extra schooltaken wordt de taakverdeling van de personeelsleden bijgehouden op een engagementslijst.

Om de kwaliteit van het onderwijskundige, in het bijzonder de leerplanrealisatie op te volgen, legt het beleid de verantwoordelijkheid bij de vakgroepen. Aangezien de vakgroepwerking door de directie inhoudelijk beperkt wordt opgevolgd, blijkt de effectiviteit van deze werkwijze vakgroepafhankelijk en ontwikkelen de vakgroepen zich met verschillende snelheden. De schoolleiding is zich hiervan bewust, maar heeft tot hertoe te weinig de leerplannen als vertrekpunt genomen bij de kwaliteitsbewaking van het kernproces.

Er is een aanzet om gegevens te meten en te analyseren. Zo werden recentelijk de adviezen na de tweede graad gescreend en het effect ervan bestudeerd. Ook de resultaten in het hoger onderwijs worden bijgehouden en geanalyseerd.

7 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het onderzoekend leren binnen de wetenschappen in de studierichting Wetenschappen
- De leerplanrealisatie voor cultuur- en gedragswetenschappen in de derde graad in de studierichting Humane wetenschappen
- Het leerplangericht aanbod voor wiskunde in de tweede graad Latijn

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De implementatie van de brede harmonische vorming conform het pedagogisch project
- De projectwerking
- De professionele taakbekommernis en het engagement van de meeste personeelsleden
- De zorg voor de leerlingen
- Het aangenaam leer- en leefklimaat en de laagdrempelige omgang met leerlingen en ouders
- De procedurele uitwerking van de rapporteringspraktijk
- De registratie van de begeleidingsinitiatieven

Wat betreft het algemeen beleid

- De mogelijkheid voor de personeelsleden tot participatie aan het schoolproject
- De organisatie van de schoolwerking
- De aandacht voor de uitbouw van aspecten van kwaliteitszorg
- De ruimte voor onderwijsvernieuwing
- Het prospectief financieel en logistiek beleid

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De afstemming van de evaluatie op de leerplandoelstellingen
- De schoolbrede integratie van ICT in de onderwijspraktijk
- De schoolbrede implementatie van de onderwijsvernieuwing
- De inhoudelijke diepgang van de vakgroepwerking

Wat betreft het algemeen beleid

- De inhoudelijke diepgang van de kwaliteitszorg op pedagogisch-didactisch vlak
- De inhoudelijke aansturing en opvolging van de vakgroepwerking
- De uitbouw van het talenbeleid en de implementatie in de vakken

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De leerplanrealisatie voor chemie en fysica in de studierichting Economie
- De leerplanrealisatie voor Frans in de studierichtingen Economie-wiskunde en Economie-moderne talen
- De leerplanrealisatie voor wiskunde in de studierichtingen Economie-wiskunde, Grieks-wiskunde, Latijn-wiskunde, Latijn-wiskunde, Moderne talen-wiskunde, Wetenschappen-wiskunde

8 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

8.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor alle structuuronderdelen

8.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Marjan Meulewaeter de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	